

ГЕОРГИ ВРЪБЧЕВ
НЯКЪДЕ... ТАМ... НЯКЪДЕ

chitanka.info

I.

1.

Чичо Хенри отвори вратата на барачката и излезе на верандата. Загледа се в утринната гора, усмихна се и лицето му, набраздено от ситни бръчици, грейна. Всъщност „чичо“ беше прозвище останало от годините, самия Хенри отдавна беше прехвърлил седемдесетте. Живееше сам в своята барачка сред вековната гора. В младата си възраст той беше дървар, след туй времената станаха по-модерни — получи титла лесничей и така полека, кротко и тихо годините си минаваха, времената се меняха, но Чичо Хенри беше на поста си. Малко след като жена му почина, той се пенсионира. Вероятно от уважение към белите коси и вярната служба му подариха лесничейската барачка, в която живееше сега. От тогава сякаш потъна в забвение. Дъщерите и внуците му бяха далеч на изток, други близки в околността нямаше.

Не му и трябваша. Неговите близки бяха тук — високи стройни дървета, уханната трева, гъстите шубраци — искрящият му младежки поглед продължаваше да се усмихва. Сгръваше душата му и това, че колчем отидеше в града, винаги срещаше хора, които се радваха да го видят — млади и стари. Той не предполагаше, но дори съществуваше странното поверие, че да срещнеш Чичо Хенри носи късмет. Добротата и загадъчността, които излъчваше привличаха хората. Често майки разказваха на малките си деца, че Чичо Хенри е последният останал от рода на добрите горски духове, бдящи над щастието на хората. Не пречеше на никого, затова и никой не му пречеше. Живееше тихо на своята полянка, заобиколен от природата. Той я обичаше и беше обичан.

Близо до неговата барачка имаше още няколко изоставени сгради, ползвани от горските работници. Никой не се бе сецал за тях от години, затова в свежата сутрин Чичо Хенри бе сам сред прекрасната свежест на гората.

— Е-е-е-еййй! — провикна се старецът юнашки. От години вярваше, че така поздравява гората и тя му отговаря и... май така беше, защото тя наистина зашумоли, като че ли в отговор. Нямаше човек,

който да може да убеди Чичо Хенри, че това не е така, че подухва ветрец или има друго логично обяснение. Никой не бе и опитвал, защото никой не знаеше — това беше неговата малка тайна.

Чичо Хенри притвори вратата и слезе пъргаво по стълбичките на верандата.

— Ех-ех-ех... чакай сега да ида да видя гадинките, пък после другите работи, има време за всичко... — запъти се към схлупена паянтова постройка, като се усмихваше на себе си и помърморваше от време на време нещо — Хайде, миличките ми, хайде, хе-хе и вие цяла нощ не сте яли — захихика се ситно — ееее, хей-сега, хей-сега, хайде, хайде — говореше непрестанно, докато подхвърляше жито на кокошчиците, подскачащи пред него — и на тебе ще дам и на тебе, проклетнико, хе-хе — хайде — На! — извади от джоба си парченце колбас, което хвърли на лъскавочерния котарак, разхождащ се важно около него, увивайки се с мъркане из краката му.

Котката се втурна и сдъвка енергично парчето, след което се загледа нахално и очаквателно в Чичо Хенри.

— Аа, калпазанино, още искаш — не тук — знаеш къде ти е лицата, хайде марш натам! — нахока го престорено старият човек и се запъти към килерчето зад барачката. Щракна ключа на лампата, обходи с поглед тясното помещение и поклати глава — хм, дръвца трябва да се събират, Хенриии, дръвца, иначе ще се мре от студ! — подръпна големия си мустак, загаси и се отдалечи, като продължи да хихика ситно.

Всъщност тези особености на Чичо Хенри го правеха мил старец и загадъчна личност. Честото подхилкване — незлобливо и весело — радваше хората, а подръпването на мустака беше ритуал, който ги респектиреше. Създаваше впечатление за някаква мъдрост, до която само Чичо Хенри бе в състояние да се докосне.

Докато още поклащаше глава, старецът напълни купичката с вода на Робърт — така се казваше котарака, след което се изправи.

— Е-е-е-ейййй! — гората сякаш пак му отговори.

С блеснали очи Чичо Хенри се радваше на живота. Подскочи на верандата, младеж сякаш живееше под тежкия грим на годините. Чаят бе готов. Сложи димящата чаша на масата, донесе си сирене, нарязан хлеб и доволно се изтегна в плетеното от самия него кресло на верандата. Сутрешният ритуал бе спазен и чичо Хенри бавно и с

наслада започна да се храни. Не бързаше. Нямахше за къде, а и така само увеличаваше вкуса на удоволствието да побъбри после с най-добрия си приятел.

Не говореха винаги за едно и също нещо. Беседваха надълго и нашироко за всичко, за което се сетеше чичо Хенри. Често за живота, често за нещо, което бе прочел в някой стар или не толкова стар вестник, често за спомените — общо взето това бяха сакралните мигове за стария човек — неговата приказна вселена сред този почти девствен горски рай.

— Как си, старче? — попита чичо Хенри докато присядаше на земята — кога се върна — продължи човекът, намествайки се удобно до голям корен, оголен от времето и дебел колкото младо дърво — еееех, старо, стабилен приятел си ти, все ме е страх някой ден, че няма да си се върнал.

Чичо Хенри потупа грапавата кора на могъщия бор и топло го погали.

Всеки ден идваше тук и водеше дълги разговори с вековното дърво. За него борът беше живо същество, негов доверен и верен приятел. Старецът вярваше */според него знаеше със сигурност/*, че борът нощем отива някъде и на сутринта се завръща, затова често си говореха за *там*, както и за други неща, които чичо Хенри предполагаше, че борът беше видял или направил. Преди години си беше мислил да се събуди някоя вечер и да го последва. Дори се бе приготвил веднъж. После размисли и реши, че ще е подло и приятелят му ще се разсърди. Стигаше му, че го изслушва и му помага. Чичо Хенри вярваше в това и нищо не можеше да го убеди в обратното. Когато имаше някаква болка — споделяше я и ако не знаеше как да постъпи — питаше бора. Отговор веднага не получаваше, но не след дълго той сам се появяваше в мислите му, за което Чичо Хенри беше благодарен на своя приятел, вярваше му безрезервно и никога не сбърка.

За приятеля си пред хората старецът никога не бе говорил. Нямахше и намерение да го прави. Това си беше неговата тайна — неговия священ оазис, далече от всичко и всички. Така ден след ден тяхната дружба крепнеше и пускаше дълбоки корени в душата на стария човек.

— Мълчиш, а? Знам те аз... голям хитрец си ти, чакаш да си разкрия картите и тогава ще отсъдиш мъдро — засмя се ситно — хайде, добре, днес аз ще съм първи, но утре... няма милост — ще разказваш, та пушек ще се вдигне!

— Някакво предчувствие, братко, а то нивга не ме лъже, ми казва тия дни, че хабер от Чарли ще имам. Сигурно се е сетило моето момче за вехтия Хенри, тук в пущинака, хе-хе-хе-хи, мълчиш, а? Е-е, не казваш нищо, нека, нека, ще видиш като се случи, тогава ти ще черпиш по едно. — Старецът отдавна не пиеше нищо освен изворна вода, но един от любимите му изрази беше „ще черпиш по едно“ и огромно доволство го спхождаше винаги, когато му се отдадеше случай да го използва. Поседя мълчаливо за кратко и продължи — Хубаво временце днеска, топличко, оная фурия — зимата — още е далеч — още малко и после като ни подхване, душицата ще ни изкара от студ, ама на теб какво ти е, кожуха си ти е все така здрав и зиме и лете, хе-хе-хи — захихика дядото, потупа кората на огромното дърво и подръпна мустака си.

Сякаш в отзвук на одевешните му думи гората се изпълни с далечно пърпорене. От време на време сякаш ставаше различно, побасово и на пресекулки, но в момента, в който чичо Хенри го чу, беше отчетливо. Позна го и грейна.

— Казах ли ти, казах ли ти аз, старий дяволе, ето го пощальончето, пърпори с моторетката насам, хабер от Чарли ми носи, хи-хи-хи — старецът се запъти към барачката, като подтичваше.

Младо момче на не повече от двадесет и две — двадесет и три години, паркира малкия мотоциклет и докато вадеше от чантата си пощенски плик, поздрави:

— Добра среща, чичо Хенри! — Хората, говорещи с него, несъзнателно използваха неговия поостарял начин на изразяване. — Хабер ти нося, от внучето.

— Знам, знам си аз, чаках те, жив да си и здрав, такива вести да носиш! — старият човек кимна и пое писмото внимателно, сякаш да не го счупи.

Младежът усмихнато наблюдаваше стария. Чувстваше се някак специален, че общува с Чичо Хенри и щастлив в същото време, че чудатия горски жител го благославяше с дълбокия си, мек си глас. Сякаш старият вълшебник пръскаше шепа добро върху му.

— Хайде, чичо Хенри, довиждане и пак ще се видим, кога да мина за отговора? — специална услуга, която самият пощальон осигуряваше, без да има такова задължение.

— Не се притеснявай, моето момче, благодаря ти, но ако ще отговарям, аз ще дойда до вас, хем ще ви видя, хем ще разходя старите кости, сполай ти, жив да си! — махна и с весел поглед изпрати пощальона.

Момчето запърполи с машинката си и помахна пътьом, докато чичо Хенри вече бързаше към своя приятел, горящ от нетърпение да прочете писмото. Далечното басово боботене, продължи насищайки въздуха и след като моторчето заглъхна, но старецът не му обърна внимание, погълнат от получаването на скъпата вест.

— Ха, сега виж какво, ми пише моето момче, ти само дете не вярваше одеде. — Старецът пъргаво приседна в уютната прегръдка на дървото. Чарли беше любимият му внук, чийто любим дядо беше и той и вестите от него бяха цяло събитие в живота на стария лесничей.

— Слушай! — тържествено каза Хенри, като погледна строго — „Здравей, дядо!“ — хм, приветливо е момчето, виждаш ли — „Не съм ти писал отдавна, за което надявам се не ми се сърдиш“ — не си писал, ами! Не, не, че му се сърдя — погледна бора и додаде — добре, спирам, хайде, само ще чета — „А в противен случай се надявам, че няма да е за дълго, защото смятам да намина. Ще постоя няколко дена — да те видя и да си почина, че напоследък се чувствам доста изтощен. Тук нашите са добре, сестра ми също, но трудно ще намерят време да прескочат, нали знаеш, забързан живот... Ако не бях още студент, сигурно щяхме да се виждаме на 105 години веднъж.“ — хе-хе виж го ти моето момче — сръга бора с лакът, — зевзек като дядо си. — Огромното дърво сякаш забуча в отговор. — Добре, де, не се сърди, продължавам. — „И така, ако няма да ти преча, не ми отговаряй, ами се готви за събиране на дръвца, зимата иде! На онази пантера Робърт прати много поздравии, а на нашия приятел — специални! Хайде, до скоро виждане, пристигам в петък, на 14-ти. Чао!“

— Ха! — възкликна чичо Хенри едва свършил. — Помислих, че е забравил да пише кога пристига — петък, петък, 14-ти, кога се пада това... я да видим... — погледна косо и запресмята, като присвиваше око — след три дни, видя ли и теб поздравява, специално — върна се към писмото дядото.

Всъщност само на внук си бе споделил за дървото, но понеже бяха толкова близки, не отчиташе дори, че някой друг знае тайната му. При всички случаи, дори да бе отбелязал, че е забравил този факт, чичо Хенри го подмина с достойнство. Колко по-важни работи от това имаше — Чарли пристигаше скоро! Старецът просия.

Излезе вятър, пожълтяващите тревички полегнаха, гората зашумя, а огромният бор на Чичо Хенри сякаш запя. Приседнал в него старият човек препрочиташе скъпото му писъмце и кимаше доволно, а на най-важните според него места утвърдително. Прочете го трети път, да не би да бе пропуснал нещо — такъв си беше Чичо Хенри. Без да усети, довърши последните думи от писмото с шепот, вдигна глава и се загледа в отсрещния пейзаж, но без да го вижда. Бе далеч, далеч, там, където само той можеше да стигне в мечтите си. За разлика от повечето си връстници, той все още мечтаеше. Мечтите, му не бяха конкретни, а мечти за мечти, които държаха душата му млада и силна. Несъзнателно Чичо Хенри прегъна внимателно листчето на четири, също толкова внимателно го сложи във вътрешния джоб. До сърцето си. С блажена усмивка се отпусна назад и не след дълго се унесе. Борът сякаш го загърна и на човек дори можеше да му се стори, че кротко го полюшва.

2.

— Какъв е тоя дрисльо, дето са ни пратили? — попита едър мъж, облечен в мръсна ватенка и с грубо изражение на лицето.

— Ха, аз пък откъде да знам — някое учено дете, вероятно.

— Все една и съща песен — докарат ги отнякъде, дадат им власт и те почват да вадят голямото самочувствие.

— А, бе, така е, ама — няма начин, пращат ги — ще ги търпим.

— Хм, ще търпим, ние, а, бе, аз много добре им знам цаката, ама...

Двамата говорещи гледаха недалеч от себе си, където млад мъж преглеждаше някакви листове и обясняваше нещо на нисък трътлест човек с вълнена риза на големи червено-бели квадрати, като от време на време ръкомахаше.

— Гледай го, гледай го, същински Наполеон преди битка, ти говорил ли си с него до сега? — продължи неприветливо — Джеймс — първият от работниците, гледайки с присвити очи сред кълбата цигарен дим, среден на ръст, набит, червендалест, с неприлично изражение на лицето, когото колегите му наричаха Джими.

— Веднъж, още в града, докато обясняваше указанията си за „стратегията на сечта“. — Последните думи бяха изпълнени с неприкрит сарказъм — и аз не ги обичам тия предвзети работи, но шефче е, трябва да го приемем. Искаш ли? — попита Колин — така се казваше другият работник, като едновременно с това подаде на колегата си шишенце.

Джеймс го пое, отпи жадно и изпсува, след което двамата продължиха да наблюдават „шефчето“ си с неодобрение. Те бяха част от малка група дървосекачи, четирима — петима човека, която беше получила за задача изсичането на неголям периметър гора. Проблемът им не беше в това, обаче — с тази работа се занимаваха от години. Притесняваше ги, не, обиждаше ги факта, че на мястото на стария им отговорник бяха назначили скоро завършил учението си специалист. Какво ли разбираше той — вчерашният пикльо, според компетентното им мнение — в сравнение с тях, хората, които знаеха А — то и В — то

на горите. Този начин на мислене беше типичен, нещо нормално, но на инженер Уилкинсън нямаше да му бъде лесно да се пребори с него, още повече, че му предстоеше и да поживее с тези благи хорица известно време, докато изпълнеха задачата си.

Джеймс отпи още една порядъчна глътка от шишенцето, което определено не беше пълно със сироп за бебета и с хитровато изражение се запъти към Уилкинсън.

— Добър ден, господине, с какво сме заслужили вниманието на Грийнпийс? — попита Джеймс, като се изсмя дебелашки — Нещо не правим както трябва ли или к'во? — продължи с нескопосаната си шега, като придружи смеха с просташко намигане към Колин.

— Не, господин...

— Харди, Джеймс Харди!

— Не, господин Харди, аз съм новият отговорник на групата, към която, ако не се лъжа, принадлежите и вие — отговори учтиво младежът.

— А! Ама как така, на мен сутринта ми звъни министъра и вика, идват при вас от Грийнпийс и аз си викам т'ва момче ще е — нали ги знаеш, те са такива едни по-натруфени, различни... — продължи секача като си мислеше, че шегата му става все по-умела.

Уилкинсън го измери внимателно с поглед — времето, когато щеше да може да преценява хората на момента, предстоеше — и не отговори. Опасявайки се, че шегата му пропада, Харди продължи:

— Аз, такова, ако наистина си наш човек, извинявайте, веднага ще Ви предложа да седнеш — трмаво придърпа един пън и с комичен */както си мислеше/* жест каза — Цигарка?

— Хайде стига, Джими — дръпна го за ръката трътлестия му колега, който все още чакаше Уилкинсън да довърши указанията си, прекъснати от Харди.

Джеймс го изгледа унищожително и в очите му блеснаха заплашителни огънчета.

— Благодаря, не пуша, а и имам работа, както и Вие, ако не ме лъже паметта, а Вие, Сейтън, елате да Ви покажа района точно, за да няма отново отклонения — каза младият човек и пое към края на новообразуващото се сечище.

— А, бе Джими, ти яко прекали, остави го детето, да не вземе да си покаже рогата, да го изчакаме малко пък после — пак нашата —

Колин укорително гледаше идващия към него, но говореше внимателно, защото виждаше, че той не бе особено доволен от случката.

— Я, дай! — пресегна се Джеймс с рязко движение, като свиваше и разтваряше изразително ръката си, свъсил вежди.

Очите на Колин светнаха и всичките му угризения бяха умити от парливата течност, спускаща се по гърлото му. След него колегата му изгълта бутилката до края, хвърли я ядно на земята и троснато дръпна резачката си.

Инженер Уилкинсън, на няколко метра встрани, видя всичко това, но не реагира. Дали беше преценка от негова страна или просто предпазливост, но безмълвно свърна по пътеката, която водеше към къщичките. Определено му щеше да му бъде по-приятно да се запознае с чудатия старец, за който му бяха разказвали, вместо още от сега да влиза в пререкания с колектива, към който така или иначе все още не принадлежеше. Освен това предстоеше да съседствуват за няколко дни и трябваше да огледа бараката, която им бяха препоръчали за подслон. Както му бяха обяснили тя бе недалеч срещу тази на стареца. Вървеше и оглеждаше красивата гора наоколо. Представяше си колко приказна е тази местност напролет. Дядото сигурно щеше да знае. Уилкинсън някак чувстваше, че отива да се види с хазяина, при който те бяха само временни наематели. Някакво неудобство, примесено с нетърпение, примамаваше сетивата му.

3.

Чарли Грийвз приготвяше багажа си, като от време на време си тананикаше нещо. Не беше виждал дядо си от месеци и сега с нетърпение се готвеше да пропътува огромното разстояние, за да го посети. Чарли определено порасна, но Чичо Хенри все още беше неговия си дядо и тази връзка го превръщаше в малко момче, с всички усещания и трепети на тази възраст. Всъщност се чувстваше, сякаш му предстоеше пътуване до друго измерение, където времето течеше по други правила или изобщо не течеше. Много добре знаеше, че това е само внушение, но да мисли за дядо си и гората му като за „там някъде“, му беше приятно и нямаше нищо против да го прави. Веднъж беше размишлявал над тези неща и установи, че частица от него наистина вярва, че, за да стигне до дядо си Хенри, трябва да мине през девет земи в десета и през девет планини в десета и прекосил гората на сънищата, ще го види приседнал в мъха на стария бор. Не беше толкова наивен, че наистина да го вярва, но от време на време даваше „зелена улица“ на тази частица от себе си и му ставаше някак уютно.

Чарли набута големия си вълнен пуловер върху другите дрехи. Огледа се и се замисли дали не е забравил нещо. Не! Затвори добре раницата и написа бележка на родителите си, че заминава. Бързаше да тръгне, за да избегне напътствията им и проверката на багажа от страна на майка му — „да не би случайно да е забравил нещо“.

Щеше да пътува с влак. За да стигне до там, където живееше дядо му със самолет, връзките и прекачванията бяха много, а и освен това не се спестяваше кой знае колко време. От друга страна — с влак му беше приятно — обичаше да разглежда природата, да се опитва да отгатне, беше ли се променила и как. Изобщо, каквито и да бяха мотивите му, в крайна сметка момчето вече бе купило билет и подтичваше към влаковата композиция с раница, провесена от едното рамо. Качвайки стълбата на вагона, неволно блъсна жената пред себе си.

— О, извинете — каза бързо и подскочи в коридорчето.

Жената го изгледа учудено, но преди да успее да каже нещо, Чарли вече беше далеч навътре.

Младежът намери мястото си в едно поотдалечено купе. Хвърли раницата на седалката и се огледа. Купето, както и вагонът, а и целият влак вероятно не бяха особено луксозно изпълнение. Донякъде бе логично — самата линия, по която щеше да пътува не беше от най-актуалните. От друга страна през хиляда деветстотин и деветдесета година железопътните компании все още бяха склонни на компромис и пускаха в употреба тази поостаряла техника. Така или иначе, влакчето навяваше някаква особена носталгия, а и Чарли не беше претенциозен, затова след бегъл оглед слезе да си вземе нещо за четене.

Помота се из вестникарските будки, като накрая мушна под мишницата си няколко ежедневника и едно булевардно книжле. Обявиха неговия влак за тръгване и той се запъти към купето си. Вътре имаше някаква жена, другите места бяха свободни. „Супер!“, помисли си момчето и понечи да седне.

О, госпожо! — възкликна младежът.

Жената отсреща го погледна над очилата си и продължи да плете. Беше кокетна възрастна дама — дребничка, леко пълна, но с изразителни и строги черти на лицето. Строгий израз всъщност, като че ли се засилваше от факта, че именно тя беше жената, която Чарли блъсна на влизане.

— Госпожо, простете, че Ви ударих одеде, не знам дали успяхте да чуете извинението ми... — „извинението“ увисна във въздуха и момчето се почувства глупаво, затова продължи — ще пътуваме заедно и не искам така да започва... — Чарли усети, че звучи още по-нелепо — казвам се Чарли, приятно ми е! — протегна ръка — отново никакъв отговор, само кос поглед и задълбочено плетене.

Чарли го доядя, изчерпа всички встъпителни фрази, беше учтив и възпитан. Дори */според него/* прекалено учтив и прекалено възпитан с оглед ситуацията и ответния жест т.е. липсата на такъв. Реши, може би с цел на успокои съвестта си по този начин, да излезе с достойнство от ситуацията, като не прави опити да заговаря „бабичката“. Съблече якето си, метна раницата на багажната поставка и седна. Разтвори един от вестниците, духна немирния перчем, който му пречеше да чете и реши да оправдае дадените за пресата пари.

— Мириам Дохърти, за Вас — госпожа Дохърти!

Момчето се стресна и рязко затвори, по-точно смачка, вестника. Погледна спътницата си изненадано.

— Действително ще пътуваме заедно и е редно да се запознаем, но одевешната Ви постъпка беше много груба и неуважителна — типичен представител на днешната младеж... всъщност от разстоянието на годините смятам, че мога да ти говоря на „ти“, без да те обидя, нали? До къде ще пътуваш? — стрелна въпрос госпожа Дохърти, без да дочака отговор на предишния.

— Крайната ми цел е Маунтсвил, казвам се Чарли — каза момчето, като се усмихна.

— Разбрах, нали ми каза преди минута, благодаря ти, хайде сега, чети си!

Тонът на жената беше остър, снизходителен и едновременно с това възискателен. Въпреки това Чарли не се засегна, а се развесели. Подобни „екземпляри“ му допадаха. Реши да не продължава разговора поне за сега, не послуша обаче и повелята на госпожа Дохърти, а се загледа през прозореца, като се усмихваше на себе си. Жената пък продължи своето занимание, като от време на време поглеждаше скришом към момчето, като го преценяваше, сякаш се чудеше дали да го заговори */а по-вероятно, дали то заслужава тази чест/*.

Влакът тъкмо приближаваше покрайнините на големия град. Сред все по-ниските сгради в пейзажа, тук — там се прокрадваха обширните равнини и далечните планински масиви зад тях, които бяха само подстъпи към могъщите планини, към чието сърце се бе отправил „железният кон“, а в частност и Чарли.

4.

Чичо Хенри беше приключил с обяда и се припичаше на слънце на верандичката, като посрѣбваше от любимия си чай. Беше прочел отново писмото и се наслаждаваше, като че ли току сега беше разбрал новината. Всичко наоколо беше някак по-друго, пожълтялата трева сякаш не беше толкова повехнала, ветрецът не бръснеше, а сякаш галеше.

— Е-е-е-е-ейй! — скочи и се извика старецът. Котаракът, свил се около крака му се стрелна като ужилен и уплашено измяука — Какво, бе, Робърт, не се ли радваш, чакай малко, сега ще те зарадвам — каза Чичо Хенри и влезе в къщичката си.

Робърт определено не изглеждаше щастлив, защото нямаше и от какво — не можеше да чете, нито да разбира четеното, но когато чу, че паничката му изтрополи, се втурна с весели подскоци, готов да бъде съпричастен към всичко, което вълнуваше господаря му.

— Чакай аз да отида да дам празнична премия и на другите непрокопсаници, че току виж разбрали и после сума време ще се сърдят. — Чичо Хенри свърна към „задния си двор“ като се подхилкваше ситно и весело.

В това време от гората край отсрещните постройки излезе инженер Уилкинсън и се запъти към барачката на стария човек. Видя котката отвън и подвикна невисоко като пристъпваше на място. Уютът, който излъчваше схлупената, но кокетна къщурка, наредената неголяма купчина дърва за огрев, полузаровеното в трици „магаренце“, на което вероятно бяха нарязани, както и огромния бор, на който сякаш се бе облегла цялата тази картина, го караха да се чувства неудобно. Не беше направил нищо нередно, не смяташе и да го прави. Качеството обаче, в което беше дошъл в този район, начинът, по който беше облечен — служебен костюм с ватена връхна дреха върху му — го караше да се чувства като дигитален часовник на ръката на Червената Шапчица. Глупаво беше, но сякаш стъпваше с кална обувка в девствен сняг — Уилкинсън беше интелигентен млад човек и въображението му работеше. Може би онези недодялани човеци оставиха у него

внушение, което сега го караше да се чувства неестествено на това място. Прочисти гърлото си и извика пак, вече по-уверено. Не получи отговор. Чичо Хенри бе зает. Не пропускаше да поговори с всяка от „гадинките“ си, чувствайки се длъжен да ги осведоми за добрата новина.

Уилкинсън не направи нов опит, а се отправи към съседните постройки. Това, че нямаше никой, бе добре дошло за него, защото искаше да се избави от неприятното чувство преди да говори с „хазяина“. От друга страна на пръв поглед останалите бараки на полянката изглеждаха в плачевно състояние и той бе нетърпелив да ги разгледа, за да избере подходящата за престоя им. Беше млад специалист, нов в групата, за която отговаряше и несъзнателно се притесняваше за решенията си, по-точно как щяха да се приемат от поопитните, стари работници. Началото със сигурност не бе особено сполучливо. Не би си признал подобна слабост, но тя прозираше зад уверените му иначе движения и усърдието, с което се зае да рови из плесенясалите постройки.

Чичо Хенри се върна на верандата, отпи от почти изстиналия чай и преди да седне се огледа за котарака.

— Робърт, Робърт! — старецът се наведе и го видя сгушен уплашено под пейката в другия край на верандата — Къде си се сврял там, бе, калпазанино, — Чичо Хенри посегна към него, но котаракът избяга с настръхнала козина нанякъде. Старият човек се озадачи. Изправи се и се огледа. Нещо го беше уплашило. Не беше чул нищо. Движение не усещаше. Нямаше нищо конкретно наоколо, което да подсказва нечие присъствие.

Старецът се върна при масата и седна замислен като оглеждаше околността. Внезапно забеляза, че вратата на отсрещната барака зееше отворена. Сега вече долови движение вътре. Погледът му просветна. Внимателно, като се стремеше да не причини шум, взе брадвата облегната на стълбата отпред и пое крадешком към отворената барака. Чичо Хенри беше добър човек, но не обичаше злосторниците. На вандалщината, пред каквата сметна, че е изправен, погледна сериозно. Приближаваше предпазливо. На няколко метра пред сградата забеляза и човека вътре.

— Хей! — чу рязко подвикване Уилкинсън — Кой си и какво правиш вътре?! — отривисто продължи гласът.

Инженерът сепнато подскочи. Подаде се плахо навън и видя добродушния старец, който не особено добродушно бе свъсил вежди, стиснал брадва с проблясващо на късните следобедни слънчеви лъчи острие.

5.

Джеймс Харди се приближи до колегите си, хвърли резачката встрани и се отпусна на прясно отрязаното дърво.

— Е, какво, ще починем, защо ме гледате така? — все още кисел от одева попита той.

— Нали щяхме да привършим работата и после направо да се прибираме за вечерта. Нали трябва да видим, ако има нещо да се прави по онези бараки. Говореха, че не са сигурни дали изобщо са годни за нещо — обясни тумбестия мъж с карираната риза, който Уилкинсън бе нарекъл Сейтън.

— Ти, дяволско изчадие, много далновиден се извъди. Стратег! — Харди като негласен тартор на дърводобивната група, за какъвто явно минаваше в очите си, под влиянието на лошото си настроение и алкохола, възнамеряваше да си го изкара на някой. Репликата на дребничкия му колега бе добре дошла.

— Защо не направиш мрачна и зловеща магия, да свършиш всичката работа и да унищожиш проблемите ни? Или още по-добре — да вземеш тъпото си мнение и да си го завреш отзад. — Джеймс добре помнеше кой го бе прекъснал при „шегата“ му одева — Много умен си взел да ставаш, от маминото синче ли се изучи, гледаше го направо влюбено...

— Ей, простак, не ми говори така, не съм виновен нито, че ми е такава името, нито, че ти одева се осра пред „маминото синче“! Не знам за какъв се мислиш, но ако продължиш да ми говориш така — дребното тумбесто човече, с гръмкото име Ейбрахам Сейтън, се палеше с всяка своя дума — ще станат проблеми — Сейтън стисна юмруци и се наежи, сякаш изведнъж името му проговори в него и дяволски сили го обсебиха или бяха на път да сторят това. От олисялата му глава войнствено провиснаха два дълги кичура.

— Оу, оу, оу, спокойно Ейб — извика Саймън Хансен, който до сега не се бе намесвал. Едновременно с това бутна на мястото му Джеймс, започнал да се надига заплашително.

— Какво ви става, бе, момчета?! Джими, ти нали знаеш, че името му е болна тема, защо се занимаваш с глупости — Хансен рядко говореше, но в малкото общество, въпреки лидерството на Харди, думата му явно тежеше, както вероятно и огромните юмруци, които красяха скандинавското му телосложение — По-добре се успокойте, а ти ни кажи защо прекъснахме работата и какво си намислил — кимна великанът към Джеймс.

Той не отговори, протегна се към шишето, появило се от някъде и отпи. Обърса с ръка устата си, изпръхтя, изръмжа и ги заоглежда втренчено с помътняващите си очи. Първо Колин, след туй Хансен, спирайки накрая поглед върху Сейтън с презрителна погнуса.

— Вижте к'во сега, не ми се правете на невинни душички, а се съгласете с мен, че работата върви отвратително бавно по планчето на вашия инженер — отпи отново, като стрелна с поглед тантурестия Ейбрахам — аз викам, сега, да поотпочинем десет — погледна оставащото в бутилката — петнадесет минути и после да си захванем сечта, както си знаем — наред, кой ще му ходи на тоя пикльо из тези гори и — тук две дървета — там пет дървета — срамна работа! А и, така и така днес няма да идва насам, нали даде „указания“ и отиде да подготвя „лагера“. Какво ще кажете — утре като види — много му здраве, да ходи да ги вдига отсечените, пък и половината работа ще е свършена — замълча като ги загледа изпитателно.

— Аз съм съгласен — каза Колинс — той винаги беше съгласен с Джеймс.

Ейбрахам Сейтън, намусен, не възнамеряваше да говори, а Хансен все още мълчеше.

— Добре, съгласен — рече тромаво Хансен най-последно. — Само, че смятам за добре Ейб да отиде да помогне на Уилкинсън, а и така да го наглежда да не вземе да тръгне насам. Я дай! — протегна ръка към матовото шише и отпи юнашка глътка. Колин не изостана, дори и въпросния Ейб пи. Изглежда така съдружието им бе скрепено и всеки се зае с почивката си, а Сейтън започна да се приготвя за тръгване.

6.

— Значи сте тук по работа? — попита Чичо Хенри, докато с Уилкинсън се приближаваха към неговата къщичка, а брадвата, ненужна вече, миролюбиво се полюшваше в дясната му ръка.

— Да, инженер съм, отговорник на група дървосекачи — забеляза, че лицето на стареца помръкна и побърза да добави — законна, планирана сеч, прочистване, подмяна, така да се каже.

Старецът се усмихна и спокойно отвърна:

— Знам, знам, не се безпокойте, известно ми е, че има нужда от това и аз съм го правил навремето, а и — весели искри проблеснаха в очите му — не съм наточил брадвата за пришълци, които си вършат съвестно работата. — Старият човек се усмихваше, но необяснима сянка се рееше над спокойствието в душата му.

Погледна младия мъж. Не видя в него притворство. Помъчи се да се откъсне от това усещане.

— Хайде да влезем вътре, че тук навън застудя — продължи Чичо Хенри, като остави брадвата на предишното ѝ място. — Заповядайте! — покани с жест гостенина си. — Ах, ти непрокопсанико, и на теб ти е студено май?! Гадинки — додаде към Уилкинсън, докато затваряше вратата след прелетелия Робърт.

— Сядайте, аз ей, сегичка ще дойда, само да подсиля огъня — говореше старецът, като същевременно съблече кожата си, сложи вълнен елек без ръкави, разрови жарта и излезе навън, вероятно да донесе дърва.

Инженер Уилкинсън се огледа. Широката стая, в която старецът го бе въвел, всъщност заемаше цялото протежение на лицето на къщичката. Явно обитателят ѝ я ползваше за повечето неща от всекидневието си. Около камината, която може би беше печка — в сумрака Уилкинсън не можеше да определи, имаше шкафчета, които помещаваха домакинските пособия, а и сигурно служеха за кухненски плот. Пред камината */печката/*, както беше редно, имаше опъната кожа, която младежът също не можа да разбере от какво точно животно е. Огледа се, не забеляза пушка. Малко вероятно бе да е от дивеч,

въпреки че на отсрещната стена имаше разкошни еленови рога. Грабнаха погледа му и той стана да ги разгледа. Около тях, а и целия близък ъгъл на стаята бе декориран с най-различни ножове, сечива, майсторски изработени дървени фигурки. На стената вляво до външната врата пък имаше множество снимки в рамки — по-нови, по-стари. Изобщо навсякъде из жилището откриваше интересни за разглеждане неща. Уилкинсън тъкмо се бе унесъл в изучаването им, когато видя през прозореца, че старецът се връща. Припряно скочи към мястото си. Не бе предвидил дължината на леглото, удари се в ръба му и събори нещо в момента, в който Чичо Хенри влезе. Червенина от срам обагри лицето му, но срещна добродушния поглед на стареца.

— Няма нищо, няма нищо, разглеждате ли, е — това е скромната ми обител, разглеждайте, разглеждайте, аз ей, сегинка ще съм готов — говореше старецът, докато нареждаше донесените цепеници, а Уилкинсън седнал на масата разтриваше коляното си.

Чичо Хенри бутна две-три дървета в камината */или може би печката/*, взе врящия чайник, сипа чай в празната си чаша и попита:

— Вие, чайче?

— Да, благодаря, много сте любезен!

— Малко коняк да ви капна, ще ви сгрее? Или пък ако искате само коняк или нещо друго силно, имам, имам, Вие не го гледайте стария, не е толкоз изостанал, хи-хи-хи-хе. А? Искате ли или...

— Не, не благодаря Ви, само малко за вкус в чая, иначе не съм привърженик — промъкна няколко думи Уилкинсън сред монолога на стареца, който видимо бе доволен от въздържанието на младежа.

— Ха, сега, добре дошъл! Наздраве, въпреки, че отдавна и аз не пия, но старите наздрависи са като документ за идентичност — загуби ли ги човек — загубен е и той — не го търси!

Младият човек вдигна ведро чашата си и отпи, като се наслаждаваше на общуването със стареца. Наистина беше необикновен. Като го погледнеше, на Уилкинсън му се струваше, че зад блестящите младежки очи, искрящи сред достолепната външност, се крие някаква дълбока тайна за доброто, за духа на природата, избледняващ безвъзвратно в днешния свят.

Сякаш усетил тези мисли, Чичо Хенри подръпна големия си мустак, покашля се като за встъпление и каза:

— Приятно ми е — Хенри, бивш лесничей и настоящ мечтател в пенсия, дете на майката природа — на вашите услуги — може да ми викате Чичо Хенри, но не е задължително — просто така ми викат всички. — Гръмката презентация и последвалото я простодушно обяснение бяха придружени от тържествено, но сърдечно ръкостискане.

— Особена чест е за мен — Гордън Уилкинсън. Чичо Хенри, говорете ми на ти — иначе ми е някак неудобно.

— О кей, моето момче, ти също.

След любезностите в стаята се възцари мълчание, чуваше се само бумтенето на огъня. Загледан в него, следващ някакъв свой ред на мисли старецът попита:

— Профилактика, значи. И къде точно?

— На двадесетина минути североизточно от тук.

— Аха — Чичо Хенри видимо запресмята нещо, като говореше на себе си — севе-ро-изток... да... аха... а има ли някъде там едни по-особени дървета, така вдясно? — Вече гледаше към Уилкинсън.

— Да, кипариси, много се учудих на това, сякаш са остров сред околната растителност, около една полянка...

— Точно, точно — промърмори доволен старецът, но в следващия миг светкавица проблесна в очите му — да не сечете тях, ей! — звучеше повече разтревожено, отколкото заплашително.

— Не, успокой се, наблизко сме, но не сме там. Защо, какво има на това място, ако не е нескромно да питам. Разкажи ми, ако нямаш против. Казаха ми за теб и твоята, как да я нарека — обител, доста неща, но да чуя нещо от теб самия... това ще е... това ще е... — Уилкинсън се запъна, но погледът му блестеше. Младата кръв се разпали, подхранвана от влечението на будното му въображение към загадъчното.

Мека и едновременно сякаш тъжна усмивка озари старческото лице и отпусна чертите му, погледът на блестящите като въглени очи потъна в аления пламък, а самия Чичо Хенри някъде далеч, далеч.

Уилкинсън известно време очакваше отговор, после взе да разглежда отново интериора, като от време на време поглеждаше стареца, който сякаш не бе тук. Омръзна му и това. По-внимателен поглед го убеди, че старият човек е заспал с отворени очи. Не беше толкова неестествено, но му стана неудобно, а и малко жал. Вече се

канеше тихо да стане и излезе, когато Чичо Хенри заговори, все още загледан в огъня:

— Преди доста време... във време, в което нямало нищо общо със сегашното и хората били други, и живота им бил друг, и мечтите им били мечти — Чичо Хенри помълча отново, сякаш се чудеше дали да продължи или как да продължи — живял в тези земи един момък със здраво тяло, с буен поглед, огън горял в него, хе-хе-хе, но бил добър, помагал на всички и те го обичали... — старецът подръпна мустак и продължи все още загледан — и както става в повечето приказки, залюбил той едно прекрасно момиче, една красива жена — такава била тя в очите му, в сърцето му, такава била и неговата обич. Дълго време минало преди да я заговори, да ѝ каже за огъня, който горял в него — обичал я той, обожавал я, но само гората, цветята и тревата знаели за това, само на тях бил казал. Очите и искрели, устните и цъфтели и колчем я срещнел и видел усмивката ѝ, с дни след това обикалял из гори и дъбрави — щастлив, опиянен... — старецът пак замълча, но Уилкинсън знаеше, че ще продължи и чакаше с нетърпение — Един ден, както сам се досещаш, млади момко — заговори без да отмества погледа си Чичо Хенри — събрал нашия юнак смелост и решил да обясни на любимата чувствата си, да разкаже за страстите си... — старецът поклащаше глава с блажена усмивка, вгълбен, сякаш си *спомняше* легендата — ех, ех, каква младост, какви трепети, какви дни... какво да ти разправам... да кажем понесли се на крилете на любовта, хе-хе-хе-хи, не, не, нека ти кажа — говореше като че ли на себе си — как е станало. Отишъл да я търси в дома ѝ — нямало я. Търсил тук, търсил там, обиколил навсякъде, но тя сякаш била изчезнала, стопила се...

7.

Трескавата мисъл на влюбения прехвърляше какви ли не странни и страшни предположения, докато той отчаян, се носеше из тесните улички на градчето, увесил нос. Светът сякаш бе свършил. Не беше честно — колко безсънни нощи, каква битка със себе си трябваше да спечели, за да се престраши. И накрая — нищо.

Каква съдба бе това? С какво го беше заслужил?

Искаше само да ѝ каже какво чувства, да застане на подсъдимата скамейка, чакащ нейната присъда.

Младежът неусетно излезе от града и пое по поляните над него. Инстинктивно, може би, търсеше закрила в природата.

Парлива мисъл го жегна — дали тя не беше усетила нещо, дали не го бе наблюдавала и сега разбрала, да се крие нарочно от него.

Колкото повече обмисляше подобна възможност, толкова по-вероятна му се струваше тя. Не си правеше илюзии, че е способен на кой знае каква дискретност в чувствата си. Така, както десетки пъти бе тичал из гората, безсилен да ги овладее, напълно възможно бе и да е разкрил съкровената си тайна по някакъв начин. Неволно. Несъзнавано. Тази мисъл натежа във влюбеното сърце на момъка и той тръсна глава.

Свъси вежди, ядосан на съдбата, на света, изобщо на всичко, за което се сецаше, защото, колкото и добър да беше, чувството му за справедливост негодуваше от незаслуженото страдание.

Унесен в мислите си младежът заизкачва хълма над градчето и навлезе в брестова горичка, осеяна на места с гъсти пасажии трънливи храсти.

Не беше явно за този свят, мислеше си той. По-добре да си бе останал там, горе, в гората — обичаше всички и всички го обичаха. Нямаше неясни чувства, променливи настроения, нямаше терзания, нямаше болка — всичко бе просто и красиво. Не! Никога вече нямаше да прави подобна глупава грешка, знаеше мястото си и нямаше да се забърква в неща, които не разбира.

Гъст храсталак сякаш замахна с тръните си и се вкопчи в ризата на момъка. Той се отдръпна, залитна и пропадна в храста. Дръпна се рязко отново и изскочи поривисто от другата страна.

— О! — младо момиче скочи с вик и изпусна книгата си.

— А!

— Аз...

— Ми... — младежът започна да се изчервява, като преминаваше през всички нюанси на този цвят, думите му замряха безпомощни — Ми... — името ѝ отлетя нанякъде — аз... — не исках...

Девојката вдигна книгата от земята, като го гледаше особено и все още изненадана.

— Въобще не исках, не предполагах, че си тук, аз бях тръгнал..., аз се разхождах из гората, нали ме знаеш и — „откъде ще знае“ прелетя през ума на притеснения младеж и той млъкна отново, объркан и засрамен.

Момичето бе невисоко, но стройно. Чарът ѝ цъфтеше като алена роза. Гледаше с широко отворените очи, сякаш искаше да му помогне.

— Не се извинявай, аз и без това... какво съм се свила тук в този листак, откъде да знае човек, че мога да съм там. Ти въобще не се притеснявай... всъщност... как си... — изглежда тя също не можеше да събере своите мисли.

— Как съм, как съм — добре съм, но как можах да... — момичето сложи малката си, изящна ръка върху устните на младежа.

В несъзнаван порив той я целуна. Девојката вдигна ясения си поглед, изненадана, но не оскърбена. Това насърчи порасналото момче.

— Всъщност, търсех теб, из града, из целия град. Исках, исках да ти кажа..., да поговорим. Да се видим, защото исках нещо да ти кажа, защото вече така не можех, направо щях да полудея и реших, разбрах, че трябва да се видим, да ти призная, пък после да става каквото ще и затова тръгнах да те търся, и теб като те нямаше в градчето...

— Кажи! — момичето го прекъсна с най-прекрасната усмивка на този свят.

Младежът се сепна, но с жест, който бе сякаш роден за този миг, пое ръката и в своите, докосна я с устни и прошепна думите на обич.

Меката целувка на момичето понесе това безвремие във вечността.

8.

Денят догаряше. Еднообразният пейзаж на безкрайните равнини бе останал назад и влакът монотонно си пробиваше път през хълмиста местност, носейки се сякаш самоубийствено към плътната стена планински склонове насреща му. Никой от двамата пътници в купето обаче не изглеждаше особено заинтригуван от непрестанно сменящата се гледка. Госпожа Дохърти спеше отпуснала глава на меката облегалка, ръкоделието все още бе в едната и ръка, явно беше заспала докато плете, а Чарли дочиташе с видимо отегчение последния от вестниците си — седмичник с най-разнообразни анализи, кой от кой по-далечни от интересите на момчето. Жената помръдна на сън. Чарли чу как нещо падна глухо на пода. Плетката. Сякаш, за да изкупи одевешната си вина бързо се наведе и я вдигна, като я постави на коленете на г-жа Дохърти. Старата жена отвори очи и още сънена благодари със сдържано кимване, след което общуването им продължи по старому. Тоест никак. Единствената разлика бе, че Чарли остави вестника настрана и се загледа през прозореца, като се замисли за дядо си.

Какво ли правеше сега старият планинец. Сигурно беше получил писмото му и се подготвяше — я дръвца ще запаси, я провизии от Маунтсвил. Сигурно щеше да изкара най-ценните си колекции чайове — дядо му Хенри бе страстен любител на чая, откакто Чарли се помнеше.

— Какво ще правиш в Маунтсвил? Как е там променил ли се е? — изстреля старата жена въпросите без предисловие, почти едновременно, което явно не бе изолиран случай в държането ѝ.

— Амии... — печелеше време Чарли, за да може да се опомни след внезапната словесна атака — Зависи откога да се е променил. Последно бях преди около девет месеца, а преди това не бях ходил около шест и всичко си беше на мястото. Непокътнато, сякаш консервирано навеки — каза момчето, като се ухили весело. Вие въобще била ли сте там или просто питате?

— Имаше една голяма красива къща до кметството, с орнаменти, с украси...

— Ааа, госпожо, вземам си одевешните думи назад, явно консервацията навеки, така, както аз съм я видял, е предстояла към момента на вашите, спомени. — Госпожа Дохърти вдигна едната си вежда — О, не исках да Ви обидя, но сградата, за която смятам, че ме питате действително е до сградата на кметството — смътно си спомням, когато го строяха — и тази къща вече не е толкова голяма и красива, а орнаментите се забелязват, когато човек се вгледа... ако се вгледа... и...

— А голямото дърво в „Мемориал парк“?

— О! — момчето се замисли как да продължи — има паметна плоча — заяви, сякаш бе намерил гениална форма, която да не засегне възрастната дама.

Госпожа Дохърти отново вдигна вежда.

— Да, плоча с гравирано на нея голямото дърво, с възрастта му, с историята му, но самото дърво се срива преди години. — Чарли потърси отзвук на казаното у жената — Аз дори имам част от него в едно бурканче... от малък — обърка се, запримигва глупаво, но лицето на старата жена се отпусна и тя се усмихна меко.

— Успокой се, наясно съм, че нищо не е вечно и че спомените ми са малко поовехтели, така, че не си ме обидил с нищо. Просто любопитство от моя страна. Не съм била отдавна там.

— А, Вие, сте била там!? За Маунтсвил ли пътувате? — повтори одевешния си въпрос Чарли.

Госпожа Дохърти неопределено завъртя глава в отговор и Чарли инстинктивно усети, че пак навлиза в чужди води. Повъртя се малко на мястото си. Чувстваше се неловко. Чудеше се дали да продължи разговора с възрастната дама, но му беше скучно, пък и тя, въпреки странния си стил на общуване му бе симпатична, затова попита, като реши да даде на разговора друга насока:

— А, може ли да Ви попитам нещо, без да искам да Ви досаждам, разбира се? — изчака новото кимване — Защо на това дълго пътуване предпочетохте да не пътувате в спален вагон, а по този начин — изви глава към заобикалящата ги обстановка.

Старата жена се усмихна:

— Питаш ме, заради възрастта ми, нали? Спокойно — стар човек — стари навици. По мое време, момче пътувахме винаги, както сега — мяташ се на „железния кон“, седиш си кротко, клатушкаш се с дни и това е! А и не мисля, че в спалния вагон щеше да ми бъде по-комфортно. Ти защо не си в спалните помещения, а тук? — контрира незлобливо госпожа Дохърти, като имитира одевешния жест на събеседника си.

— А, хванахте ме на тясно — влезе в тон Чарли, развеселен и от това, че жената назова влака със сравнението, което самия той използваше в мислите си. Старата беше „образ“. — Просто не съобразих, а и да Ви издам една голяма тайна — в спалните купета се чувствам като на полица за трупове в средновековна морга. — Момчето се опули комично и двамата се разсмяха.

Дума след дума, въпрос след въпрос, момчето и старата жена продължиха увлекателно неангажираното си общуване, избягвайки да говорят за Маунтсвил. С различни маневри все пак минаваха близо до темата, но въпреки това и възрастовата разлика, им беше приятно. Говориха дълго на фона на спускащата се отвън вечер, докато постепенно разговорът замря от само себе си.

Двамата спътници останаха насаме със своите мисли. Съживени, старите спомени запрелитаха в главата на госпожа Дохърти, загледана в сгъстяващия се мрак, а Чарли, с безгрижието на младостта, зае мястото ѝ в обятията на Морфей.

9.

— И после — срещи, обяснения, романтика, знаеш как стават тези работи, мисля, че още ги има и днес — продължаваше Чичо Хенри разказа си, като най-после отместе поглед от огъня.

— А след това..., а тя..., а кипарисите?

Лицето на Чичо Хенри, помръкна:

— Чакай, много бързаш. — И пак се умълча.

— После... — тръсна отривисто глава — После, така или иначе разбрали се те, обикнали се с течение на времето. — На Уилкинсън не убягна смяната на ритъма в разказа на стария човек — тя... го обикнала, сякаш даже повече отколкото той нея. Ходели... обикаляли горите заедно..., знаеш — млади, младостта е волна, младостта е свята... и... — думите заизлизаха бавно, отвлечено, на Уилкинсън се стори, че Чичо Хенри пак направи скок в разказа си — Веднъж както се разхождали, момъкът грабнал на ръце, любимата си и се затичал през гората, като отказал да ѝ каже накъде. Тичал, тичал, докато накрая стигнал до една полянка с огромно дърво в средата ѝ. Положил момичето под дебелия му сянка и все още задъхан, напълно в стила на тогавашното време... романтиката... ѝ предложил да съберат жизнените си пътища в един. — Старецът погледна инженера — В една обща магистрала, както биха се изразили модерно сега.

Чичо Хенри отпи от изстиналия си чай, бавно, сякаш не искаше да продължи, да завърши разказа си.

— След това те наистина се оженили и заживели щастливо. — Старецът се усмихна на клишето.

Уилкинсън видя горчивината в тази усмивка и реши, че няма да продължи. Сгреша.

— Не след дълго им се родило детенце, чудно хубаво момиченце... — старецът отпи отново и се замисли, въздъхна и продължи бързо, безизразно, сякаш гонен от някой... от нещо — Случило се обаче нещастие. Нещастие там, на поляната, където покълнало тяхното щастие. Всичко рухнало... рухнало, отворила се

пропасть между двамата млади — огромна, болезнена. В един миг щастлив до Бога, в другия шеметно изгубил всичко.

Младежът разбра, че няма да разбере точно какво се е случило.

Очите на стареца бяха вперени невиждащи на някъде */някъде там/*. Не страдеше, но сякаш сънуваше кошмар и въпреки това продължаваше:

— Бил млад, бил здрав, бил луд, бил готов да обърне света, бил... бил... Нищо не можело да върне нещата назад, да ги поправи. Не можел просто да се събуди от лошия сън и... — млъкна внезапно.

Чичо Хенри погледна към Уилкинсън замислено. Видя в очите на младия човек очакването, усмихна се благо и тропна бодро с ръка:

— Кипарисите, да — мислех, че няма да има нужда да довършвам — в болката и отчаянието си, младият човек засадил тези дръвчета по края на поляната, оградил я, направил я свой олтар... олтар на болката и докато бил жив младежът отивал там и тлеел сам с мъката си! Край! — дъхът му като че ли изсвистя измъчен накрая.

Мълчаха и двамата.

— Е, това е! Хареса ли ти? Хе-хе-хе, може и да те е натъжила, нооо — такива са легендите, никой не мисли за слушателите им. Хе-хе-хе, аз толкова, малко патетичен взех да ставам на моменти, но карай, нали казват, че за да е хубава една история, трябва и разказвачът да вложи малко душа в нея. Е, кипарисите са хубави дървета, малко тъжни, но... — без следа от одевешните вълнения старецът погледна Уилкинсън дяволито.

Младият мъж се засмя.

— Хубави са, да. Наистина, а и тази... легенда — утре ще отида специално да ги разгледам. В светлината на това, което чух от теб, Чичо Хенри... Поне са наблизо.

При последните думи нещо парна стареца в стомаха, но той не каза нищо.

— Благодаря ти, Чичо Хенри, за чая, за гостоприемството и за хубавата история. Сега да вървя, че току виж след малко се смрачило — каза младия човек и си тръгна като махна на старика.

Старецът му кимна приятелски и също му помахна, като се загледа след него. Нещо го глождеше, но не знаеше точно какво. Отдаде го на разказа преди малко. Поклати глава и се зае с обикновените занимания в къщи.

10.

Дребният дървосекач, подобен на лоена топчица, остави резачката си в багажника на една от служебните коли. Метна някаква чантичка през рамо. Запаса малка брадвичка на кръста си и огледа местността, напомняща с нападалите из нея дървета на общ гроб от времето на някоя от световните войни. Видя тримата си колеги, всеки зает с нещо. Въпреки горещото си нежелание, има „късмета“ да срещне поглед с „милия“ си приятел Джими. Нещо в помътнелите очи не му хареса. Плешивото човече с карираната риза се обърна поривисто и затърси пътеката, по която одева бе поел Уилкинсън.

Сам по себе си Ейбрахам беше малодушен и по принцип обичаше да бъде незабележим. Да си върши нещо. Да не греши, за да не обръща вниманието върху себе си и така ден след ден. На фона на тази му особеност, кавгата с тази респектираща */в очите му/* личност — Харди — беше прекомерно бреме за плашливата му душица.

Най-после намери пътеката и с нездрав устрем навлезе в гората. След десетина крачки намали темпото. Малко по-нататък почти спря под успокоителното прикритие на леса. Сред гъстите дървета здрачът е нетърпелив гостенин, но точно в този момент той бе все още по път и последните отсенки на далечните слънчеви лъчи придаваха закъсняла свежест на всичко около тантурестия дървосекач. Ейбрахам, противоположност на съименника си Линкълн, не само по външност, но и по миогледа си, приседна на една височинка и приятно се замисли.

„Няма какво да си давам зор, все ще стигна при оня пръдльо. За какво да бързам — кой знае каква работа пак ще ми намери? Хм.“ Загледан във върха на обувката, Сейтън замислено чоплеше носа си. „Добре, че се магнах и от ония идиоти. Кой знае какви лайна ще изсерат? Пък после иди доказвай, че не си крив и не носиш отговорност. Тоя Харди от сутринта все нещо рови — хм — ако не набие мен, все някой ще набие“. Ейб — малодушен, като всички себеподобни — имаше много верен усет за опасностите, както и

съвсем нелишена от смисъл, логика. „Този тъпанар до довечера ще е пиян като свиня и кой знае на кого ще посегне.“

Очичките му шареха тревожно. В главата му започна труден и мъчителен процес на анализ. Напрежението бе изписано на лицето му. След известно време този процес изглежда приключи. Ейбрахам прецени шансовете си да бъде набит като нищожни, но само ако си трае и не говори с Джеймс. Ако побързаше, алибито му пред Уилкинсън бе сигурно. В такъв случай нямаше за какво да се тревожи и от кого да се страхува.

Все още замислен, извади нещо от носа си, избърса го в тревата и стана без да бърза особено. Погледна небето — имаше време. В същия момент там откъдето беше дошъл пропищя рязачка, недалеч от нея вой на други две и отговори. Въпреки, че голяма част от съзнателния му живот бе свързана с този звук, Ейбрахам не можеше да го понася — плашеше го, звучеше му някак злокобно.

Отдалечил се на разстояние, което убиваше донякъде пронизителния машинен писък, тумбестият работник отново забави крачка. Все пак не искаше да стигне прекалено бързо и да се намери работа по бараките и за него. Инженерчето е младо — нека действа.

Успокоил съвестта си, Ейб продължи по живописната пътека. Пейзажът ни най малко не го впечатляваше, но неволно долови звук — непознат, плашещ го. Гората около него сякаш бе подела многогласен хор. Далечен неземаен грохот затътна тревожно. Ейбрахам Сейтън, преживял две земетресения като по-млад, се огледа подплашено. Воден от своята инстинктивна, проста мисъл, очакваше всеки момент земята да се затресе.

Нищо такова обаче не се случи. Могъщият хор продължаваше своето епично изпълнение, като нови и нови гласове уплътняваха неговата мощ. Тънък пронизителен напев прободеше слуха на объркания секач — или вятърът изкусно засвири в клонките на младите ели, или нечовешки алт скръбно напяваше своята вълшебна ария.

Ейбрахам Сейтън не беше суеверен, страхът който пролази в него — също. Той беше неподвластен на практичния разум на горския работник, не му беше изпратен от някой, не можеше и да бъде овладян от никой. Тантурестия човечец с карирана риза чуваше нещо. То вибрираше в цялото му същество. Не знаеше дали е реално, но страхът, който му внушаваше го събуди. Завъртя се като пумпал.

Трескаво съсече с брадвичката младо борче, дебело, колкото предмишницата му. Около него бученето, като че възви в стон и стана още по-ужасяващо. Ейбрахам не губи време да кастри дръвчето, а го повлече в свободната си ръка, като почти тичаше, не знаеше откъде чува тези неща, но инстинктът му казваше, че трябва да бяга. Устреми се напред приведен, местейки механично крайниците си в неравен такт. Може би подсъзнателно разчиташе да се защити с „оръжията“, които носеше. Гротескно провисналото в ръката му мъртво борче обаче — напротив, правеше фигурата му още по-жалка и безнадеждна на фона на трескавата му уплаха.

Вече тичаше. Воят на резачките, тътенът на гората — всичко това, като че даде криле на дребния дървосекач. Бягаше с невиждащи очи и нечуващи уши. Последното осъзна постепенно, някак неосъзнато постепенно и забави крачка. Кръвта бумтеше в слепоочията му и заглушаваше околната тишина.

Наистина само тишината бе това, което чу, след като най-последно възвърна възприятията си. Нямаше го нито тътена, нито монотонното жужене на резачките.

Вече.

Огледа се. Странно. Всичко наоколо беше спокойно, а горската пътека живописно се губеше напред. Ейбрахам започна действително да се успокоява. Седна. Мястото в личността му, останало незаето от интелект, бе запълнено с достатъчна доза прагматизъм, който поромантичните натури биха нарекли философски поглед на нещата. Философски бе погледнал Ейб навремето, когато майка му — отрудена, тиха и работлива женица, бе предпочела да сложи край на живота си, пред угрозата да бъде бита безжалостно от баща му — методично, ден подир ден на сивия ѝ живот. Философски момчето / *тогава*/ нито се „поболя“ от мъка по майка си, нито се отчужди от баща си. В днешния живот място за сантименти няма, реши тогава Ейб — може би малко недостойно, но му свърши работа. Тогава.

Свърши и сега, защото след дълбокомислено почесване по врата и неколkokратно, безадресно бъркане в носа, трътлестият дървосекач с карираната риза, философът на своето време, реши, че всъщност НИЩО не се е случило, а просто НЕЩО му се бе сторило. Бе му се счуло — я от умора, я от уискито... — все въпроси, които Ейбрахам Сейтън не сметна за важни и които отмина с достойнство.

Приседна на малка могилка до пътеката и делово окастри */вече/* тоягата си. Огледа за падащия здрач и отново пое към Уилкинсън, твърдо решен да не казва на никой за случилото се, за да не го сметнат за „куку“.

Следваше криволичещата пътека като не мислеше за нищо. Не бе вървял дълго, когато постройките, към които се бе насочил започнаха да се мяркат иззад прореждащите се дървета, докато в крайна сметка Ейбрахам ги видя изцяло. Приближавайки откритата местност, пътеката се разделяше и разклоняваше във множество „ръкави“, подобно делта на вливаща се в морето река. Ейб, като практичен човек, избра „ръкава“, водещ към най-прегледната от барачките.

Беше постройката на Чичо Хенри.

Докато се спускаше към задната ѝ част, мъжът ахна. Почти влюбено се загледа в наредените и приготвени за огрев дърва, виещия се от комина пушек. „Е, пръдълото, се представи добре.“, мина му възвишената мисъл. Дори за миг не се замисли, възможно ли е действително „пръдълото“ */название, продиктувано от сдъвканото его на Ейб/* да е направил всичко това за краткото време, което беше тук. Хора като него бяха над тези неща и Ейбрахам предвкусваше единствено комфортния уют, който го очакваше. Изглеждаше дори леко замечтан до момента, в който не чу непознатия глас на Чичо Хенри. Секачът се сепна от блаженството си. Бързо се окопити и инстинктивно се притаи зад група трънливи израстъци. Не стори това особено ловко и безшумно. Значително по-внимателно се намести, за да вижда говорещия и се заслуша. Обичаше да знае разни тайни неща за другите — кой знае, можеха и да му свършат работа. Пък и никак не му беше съвестно. Напротив.

— ... ми е едно такова радостно, но нещо от одеде ме човърка. Не знам, ... знам ли... това момче изглеждаше свястно, ама... де да знам, ти какво ще кажеш? — старият човек бе седнал на любимото си място — мекия мъх сред огромните корени на своя приятел. — Мълчиш, а? Знам, знам, после ще ми кажеш. Не ме свърта на едно място. Не съм ходил отдавна. Нещо се безпокоя... Е, старо — Чичо Хенри погали грапавата кора — май съм отвикнал от хората, хи-хи-хи — пак си беше същия смях, но някак по навик, разсеян, за друго мислеше старецът — Какво съм се залутал, то момчето уважително, да го видиш — в очите ме гледа. Разкажи ми, та разкажи... е — разказах

му туй-онуй, но не всичко, не всичко, и за тебе не му казах... хи-хи... Учтиво момче, разбира си от професията, пък аз — закахърил съм се, значи? Ама да взема да ида, а? — запита внезапно, като погледна нагоре, подръпвайки мустака си.

Ейбрахам продължаваше да се спотайва заслушан. В началото помисли, че има друг човек, когото не вижда и се уплаши, че ще го усетят. Постепенно осъзна, че старецът е сам. Като разбра, че всъщност говори на бора, уверено реши, че стария е „свършил курса“ — „Изперкал е“, помисли си още и дори поклати глава утвърдително. Нещо го ощипа по корема и той стисна с една ръка ризата си на това място. Чу се изпращяване на насекомо. Усещаше неприятно браждене по кожата си, но не помръдна. Продължи да подслушва, отчасти, за да не се издаде, отчасти от любопитство.

Притихнал, старият човек очакваше отговора на въпроса си. Далечен повей на вятъра се разстла върху гората. Старецът кимна троснато:

— Ще ида, ще ида, пък ти като ти дойде кефа — уведоми ме за мнението си, ако сметеш за нужно — тросна се старецът.

Често стигаше до пререкание с приятеля си за това или онова, но сега наистина бе сърдит. Вътрешното му безпокойство засили негодуванието му.

— Айде, аз тръгвам. Ще отида. Пък ако е напразно — нищо — ще се поразходя и ще намина да ги видя... Отдавна не съм бил натам. Сигурно се сърдят твоите родственици, та и за това — да ги навестя... Хайде да побързам, че светлината вече примира.

Старецът се запъти към къщурката си, за да се приготви за път, говорейки на себе си.

11.

Ейбрахам Сейтън използва момента и се изтърколи към подалечната барака, от която бе видял да влиза и излиза Уилкинсън.

— Ей, шефе! — извика престорено весело, като с лекота смени обръщението — Шефе, къде си бе?! — продължи, нахълтвайки в бараката.

Подхвърли тоягата си, подпирайки я до вратата.

Обстановката съвсем не беше, бленуваната преди малко, но все пак бе топличко.

— А, Сейтън, идвате ли?

Инженерът, като че се зарадва, че му дойде помощ и компания, но тонът му беше възсук, навярно, за да запази дистанцията, нужна на респекта към личността си, който чувстваше, че на моменти му се изплъзва.

— Идвам, господине, но съм сам, онези останаха да поокосят наоколо — Ейб сепнато млъкна, две-три резки примигвания издадоха борбата му да спре мисълта си, като самоубиец на ръба на пропаст и после пъргаво продължи — да си свършат работата, де, нали, такова... имат още работа, а мен пък изпратиха да Ви помогна с нещо, ако има, де — лукавият шишко се огледа с неохота — пък, като няма — ще Ви правя компания, докато си почивате.

Уилкинсън усети, че Сейтън нещо премълча, но не му отдаде внимание, защото му стана забавен начина, по който дребния работник се измъкна от евентуални задължения.

— А, има, драги, ела сега за малко с мен, пък после ще си ми компания за почивка.

— Къде? А, нещо има да се свърши, нека де, нека, нали за това дойдох. Ето идвам.

— Хвани сега тук — Уилкинсън посочи едно разнебитено легло, което бе извлякъл сам в центъра на стаята — хайде, хоп.

— Ето, де, ето, а-ха, добре, че дойдох, като че съм знаел, а, шефе? Дай сега така, вдигни оттам, айде, така, полекичка, полекичка — дебеличкият мъж насити с усилия, напъни и десетки думи, съвсем

прозаичното пренасяне на леглото отвън до бараката, инженерът се подсмиваше — Айде сега, господин Уилкинсън полееека, полечка-полечка, ха, тука — придружи безсмисления словесен порой, отегченото стоварване на земята на разнебитената покъщнина.

— По-спокойно, Сейтън, нека ти останат сили и за другите.

— Кои други? — Ейб стрелна поглед към младежа — май се бе прецакал със старанието си — Ама и други ли има? — въздъхна — Хайде, къде са, да ги метнем наведнъж, че днес съм се съсипал от работа. Истинска лудница беше с тия дървета, огромни, кое падне правилно, кое, аха току върху тебе, абе, дай сега...

— Не се стягай, бе, Ейбрахам — каза през смях Уилкинсън, — само се майтапя, хайде да влизаме, да ти покажа жилището ни за тези дни.

Ейбрахам Сейтън се засмя, в тон на шефа си, но го стрелна с малките си зли очички, след което го последва в сградата.

— Сега, тук е общото помещение, поразчистил съм и е що-годе приемливо — махна с ръка Уилкинсън към голямата стая, точно копие на тази у Чичо Хенри, но значително по-гола и неуютна. — Тук, на леглото зад печката, ще спи един от нас, вероятно аз, а тук — отвори друга врата — точно срещу входната — ще спите вие — четири са леглата. Е, харесва ли ти?

Младият мъж говореше все още с весела насмешка, която едва ли се нравеше на Ейб, но пък той умееше до съвършенство общуването с хора, които стоят по-високо в йерархията. Независимо коя.

— О, шефе, перфектно, супер, аз в какви кенефи съм спал — о, това е номер едно, ама и как си я наредил, браво, бра-во — редеше Ейбрахам, без следа от свян.

Стаичката, за която говореше, бе прилична на широк килер. Сумрачна, влажна и все още недостатъчно затоплена. На него обаче не му пукаше, наистина бе спал къде ли не, а и в момента го интересуваше общуването му с Уилкинсън да върви без сътресения. Поне докато беше сам с него.

Със скаутски порив Ейб мушна две цепеници в печката.

— Ти, от кога бачкаш, шефе — предпазливо подпита Ейб, след като бяха приключили с огледа и сядаха на масата.

— Какво да бачкам? — не разбра въпроса Уилкинсън.

— Не, че бачкаш, де. Аз пък взех, че ви обидих! Имах пред вид откога сте шеф, такъв... отговорник, като на нашата група — конкретизира въпроса си работникът, мигайки глупаво, намираше думите трудно — не беше в тях силата му.

— А-а, откога работя по-специалността — ами от две години самостоятелно, по-рано бях на стаж в централното управление.

Двете години въобще не респектираха Ейб допълнително. Напротив. Въпреки това той не промени поведението си, а продължи да разпитва. Набираше информация, в която виждаше шанса си да се реабилитира пред Джими Харди и да заеме предишното си място на безметежно съществуваща, безконфликтна единица в малкото дърводобивно общество.

Уилкинсън не беше толкова глупав и също се стараеше да научи повече за подопечните си. Правеше го по-незабележимо, поне в сравнение с Ейбрахам и бе доволен, защото в своите очи контролираше ситуацията. Взимаше я в ръцете си, така да се каже. Може би малко прибързан извод, но какво да се прави — не само правдивата преценка на нещата не беше настояща за него. Част от хората всъщност никога не добиват способността за вършат или осъзнават някои работи, така, както и част от хората */несъизмеримо по-голямата/* никога не успяват да изкачат Еверест.

— А, Харди? Какво му има на този човек, сякаш нещо го мъчи?

Уилкинсън вероятно бе гледал доста филми с психоаналитици и видимо ги бъркаше с реалността, в която му се налагаше да живее, та даже и да заема някакво по-специално място.

— А, мъчи го то. Мъчи го, че се е родил, него. Нищо не го мъчи, ами си е такъв — поля със студена вода Ейб, горещите аналитични напъни на шефа си. — Различни хора, различни характери — продължи със съзнанието, че е казал достатъчно, дори бе прекалил в откровеността си. — Абе, той, шефе е странна птица, но... си върши работата чудесно, тъй да го кажа — стабилен е. — Резкият завой в оценката отново развесели Уилкинсън.

— Май сте приятели, а?

— А, приятели, приятели... — у Сейтън проговори накърненото му его, но съвсем слабо — ... чак приятели не сме, добри колеги... абе, стабилен е, стабилен — завърши, като реши да заложи на сигурното.

— Ясно, май с Тентън са по-близки, поне с такова впечатление съм останал.

— Е, те са дупе и гащи, все са заедно, Колин му е като дясна ръка — забързано отговори Сейтън, доволен, че отдалечава разговора от себе си.

— Какво толкова правят, че чак дясна ръка? Да не са като в мафията, а?

— А! Ти пък — мафия! — Ейб като че се уплаши от думата — Не, че нещо — нищо особено, просто Колин е винаги с него, негов човек е — замаза положението секачът, усещайки, че пак се разприказва повече отколкото е нужно.

Двамата замълчаха. Ейбрахам се свлече в стола си като трескаво обмисляше какво може да го попита Уилкинсън, опасявайки се да не сгафи някак пред колегите си. Не искаше да си има работа нито с лудостта на Джими, нито с юмруците на големия скандинавец. От друга страна, това, че инженерът замълча, също го глождеше. Не искаше да губи и наваксаното на този фронт. Най-малкото не желаше проблеми. Несигурност, страшна в мислите му, го обзе. Каквото и да се опитваше да направи — нещата все излизаха от контрол. Не, че някога ги бе контролирал особено, но неусетно събитията го изтикваха на светлината на прожекторите. А това бе последното, което той някога бе искал.

Отиде до печката, провери как гори огъня в нея. Не го одобри или просто, за да се намира на работа, отвори капака и започна да бута навътре голяма цепеница. Печката бе модел, който и двамата не бяха виждали другаде. Тя самата явно не помнеше раждането си. Мащабът ѝ със сигурност не беше съобразен с желанието на Ейб. Дребният мъж водеше мълчалива и безплодна борба да набута най-голямата налична цепеница в тесния отвор. Не се отказваше. Не можеше да се откаже. Трябваше да покаже на шефа си колко е загрижен за благо на всички. Особено за неговото „шефско“ благо в частност. Уилкинсън разбираше прекрасно подтика за тези действия, но не каза нищо. Не се намеси. Бе се замислил над казаното, когато гласът на Ейб го изненада:

— А! Хансен, е голяма работа, канара човек, колкото работа може да свърши, двойно повече ще изпие.

Мълчаливата борба бе завършила с мълчаливо поражение, затова Сейтън бързаше отведе вниманието на инженера в друга посока. Като

че ли за Хансен бе безопасно да говори. Той бе трудно раздражителен, а и какво толкова можеше да каже. Мислеше си това преди да заговори. Още възклицанието си обаче, усети, че отново не налучка верният път. Сконфузи се.

— Саймън ли беше първото му име? — попита Уилкинсън, като че ли не чул точно какво му каза Ейб или просто не искаше дава вид да е чул.

— Да, така се казва — отговори лаконично Сейтън.

Зарече се да не каже повече и дума. Днес не бе неговия ден за изява и само можеше да влоши положението си. Добър или не — точно с Хансен шега не бива — знаеше го със сигурност и затова млъкна.

— Странно име за скандинавец, може би пък някой от родителите му не е европеец или нещо такова?

Уилкинсън продължаваше да разсъждава на глас. Поради новата стратегия на Ейбрахам Сейтън диалогът се превърна постепенно в монолог, след което напълно замря. Единственото, което успя да научи за големия Хансен — и то по доста заобиколен път — беше именно, че шега с него не бива. Отбеляза си го и реши да внимава.

Сейтън започна да симулира дрямка доста явно и комично. На Уилкинсън вече не му се говореше, затова реши да не го закача. Не беше научил кой-знае колко, но бе схванал нещата в общи линии. Нямахше клауза в договора си за персонална близост с подчинените и това го улесняваше. Краткият разговор със сумтящия мъж на стола пред него потвърди първоначалното му решение. Щеше да се концентрира върху работата, за която бе тук и след няколко дни тези хора щяха да напуснат живота му.

12.

Свечеряваше се. Местата, където храсталакът беше по-гъст, се чернееха неприветливо. Около пътеката обаче, денят все още не си беше отишъл, а и за хазяина на гората, тя винаги бе светла и гостоприемна. Чичо Хенри бе облякъл лесничейската си шуба, която пазеше за по-специални случаи — слизане до града, по-далечни излети и прочее. Останала му беше от недалечното минало, когато от местната централа се сещаха от време на време да му изпратят екипировка — нещо като белег за принадлежност към голямото семейство на горските работници и специалисти. От може би година и повече сякаш го бяха забравили, но той не се сърдеше. Чичо Хенри *не можеше* да се сърди на никого. „Е, хората си имат работа, с мен ли ще се занимават.“, казваше си той и весело махваше с ръка. От същата екипировка бяха и здравите зимни обувки — също в тъмнозелен цвят и също за специални случаи. Дебел кафяв панталон допълваше облеклото на Чичо Хенри. Не беше „фирмено“ облекло, но старият човек смяташе, че е в тон с гората и обичаше да го носи. Дълъг нож в калъф подскачаше на дясното му бедро, докато той пъргаво криволичеше навътре в гората. Само заради навика се подпираше леко на тънка дълга тояжка с отдавна обелена кора. Не следваше пътеката навсякъде, а на места умело пресичаше ненужните за познавача извивки.

Крачеше стегнато, без да бърза, но и без да губи излишно време. Необяснимо в съзнанието му като свредел се бе забила мисълта, че трябва да види как и къде точно върви работата на секачите и най-вече да види полянката с кипарисите. Откакто говори с инженер Уилкинсън неведнъж се запитваше откъде дойде това безпокойство и не можеше да си обясни. В началото дори се опитваше да се залъже, че нещо друго го тревожи. Откакто говори с приятеля си и реши да се „разходи“, вече бе честен със себе си. Гореше от нетърпение да отиде на място, да види и да се успокои.

Докато вървеше из гората осъзна, че за момент дори бе забравил идването на внука си Чарли. „Ех, старо, старо, май вече не те бива толкоз.“, упрекна се мислено Чичо Хенри и продължи клатейки глава.

Прескочи една долчинка, заобиколи група храсти и излезе отново на пътеката. Гората пееше нежно с вятъра и приветстваше своя приятел. Не бе толкова студено и скоро Чичо Хенри се стопли в дебелиите си дрехи от енергичния ход. Беше почти преполовил пътя, а и беше още светло, затова се спря да разкопчае горното копче от шубата си. Премести пръчката в лявата си ръка и го стори без да бърза. Огледа се. Въздъхна.

Обичаше тези места. Самата гора беше някак особена, различна, загадъчна. В околоръст от няколко километра бе широколистна с красиви стройни букови дървета, въпреки, че надморската височина бе подходяща за иглолистни гори. Боровите и елите пък изглеждаха като тъмнозелени асиметрични пръски по околния пейзаж. Всичко това на пролет беше приказно. Обичаше я наистина стария човек тази гора.

Встрани, до самата пътека, забеляза контурите на големия мравуняк, които прекрасно познаваше. Бяха различни. Наведе се напред и се вгледа по внимателно. Зачуди се. Едната му страна бе грозно смачкана, а в образувалата се вдлъбнатина и наоколо бяха нахвърляни борови клонки, по които още пъплеха разтревожени мравки. Взе едно клонче, огледа го и го помириша. Дъхаше на прясна смола. Не бе нужно време на опитния старец да отгатне, че човек бе седнал върху мравуняка и на същото място бе окастрил младо борче. Образа на Уилкинсън му се мярна спонтанно. Чичо Хенри свъси вежди. Като следствие на верижна реакция долетя мисълта за работата, която Уилкинсън бе изпратен да свърши. Сърцето му се сви. Опасенията му възкръснаха за живот вече не чак толкова неоснователни.

„... законна, планирана сеч, тъй да се каже“, прозвуча в главата му припряното допълнение на Уилкинсън при разговора одева. Май невинния младеж не бе чак толкова невинен.

Гората като ли че беше притихнала. Старият човек се вслуша по-внимателно. Долавяше се не толкова далечния звук на резачките. Чичо Хенри хвърли рязко клончето, което все още държеше и се устреми напред тревожно.

В същия миг гората изпищя. Болка заля въздуха наоколо. Старецът го почувства и забрави за всичко. Затича се. Не избираше пътя. Храстите задираха дрехите му, паднали сухи клони се заплитаха в нозете му. Направи непремерено голяма крачка, влажната пръст

поддаде под крака му и старият човек политна в цял ръст, като грубо удари гръдния си кош в загниващ корен. Не усети. Понечи да стане, подхлъзна се, падна, последва удар на същото място. Изохка, изкашля се болезнено, но успя да стане, използвайки за опора същия корен. Затича се пак, безчувствен за болката и сляп за всичко останало. Чичо Хенри бе станал една мисъл, трескава и пареща — „напред, напред“.

Старият човек тичаше. С всяка крачка разстоянието до целта намаляваше, а треската му растеше. Пръчката бе захвърлил несъзнателно някъде назад и нетърпеливо отстраняваше с ръка от пътя си пречещите му голи клони. Уилкинсън бе описал точно мястото, където се извършваше сечта.

Чичо Хенри изостави пътеката окончателно и с пределно възможна бързина се носеше напред. Наведе се да избегне нисък клон на гъста ела. С периферното си зрение забеляза пътеката. Позна последните й метри. Още малко. Вече трудно дишаше. Удареното болезнено напомняше за себе си при всяко вдишване, а и ако волята му беше млада, силите вече не бяха.

Спря се за миг. Сложи ръце на коленете си и дълбоко пое въздух. Не бе отбелязал кога престана да чува песента на машините, но го отдаде на напрежението. Изправи се и измина последните метри с бързи крачки. Отмести плътната стена, образувана от клоните на група невисоки ели и видя гледка, от която сърцето му сякаш спря.

Секунда две — дъхът му се втурна в дробовете отново. Като стар горски работник можеше да очаква нещо подобно, но нервите му бяха станали тънки като новородена тревица.

Тъмното чувство в душата му се съгсти. Огледа се за работниците, като избягваше труповете на падналите дървета. Нямаше никой. Усещаше се доскорошно присъствие, но сечището беше празно. Прорязваха го две пресни следи от гуми. Със свито сърце старецът проследи хода им и преди да го осъзнае, видя, че те продължаваха натам, където очакваше да види гора. *Знаеше*, че трябва да види гора!

Чичо Хенри се затича като бесен. Ужасен. Като обезумял. Не мислеше. Отказваше да мисли. Не искаше да чувства. Не съзнаваше, че крещи.

Не беше крясък. Беше вопъл. Защото разбра.

Разбра, че страховете му са били реални. Предчувствията му са били истина.

Следите от автомобилни гуми изкачваха леко възвишение сред паднали дървета. Запъхтян старецът ги последва. На предела на силите си взе дълбоко въздух и продължи сред ширналото се мъртвило.

„Не! Не! Там са. Зад завоя са /вече имаше завой/ Защо бе, хора? Защо?“ Старият човек вече плачеше. Топката черен лед, заседнала на гърлото му, се стопяваше в горчиви едри сълзи.

Зави.

Колин Тентън хвърли резачката си в задната част на джипа, изтътна едно бодро „Давай!“ и се метна в движение до Джеймс. Карацият включи на втора предавка и пръстта под колелата се разхвърча със свистене.

Но не това гледаше Чичо Хенри. Не това виждаше. Разширени до крайност очите му поглъщаха картината, която като нажежено желязо прогаряше душата му.

Кипарисите са тъжни, но горди дървета. Едновременно внушителни и изящни. Древната легенда за тях навява тъга, носи вечността в себе си.

Затова и бяха те тук. Заради горестта на човека, който ги бе отгледал. Заради вечността, която бе погълнала щастието му. Години наред ги бе поливал с тъгата и обичта си. Сега същият този човек, съкрушен гледаше към тях и не искаше да повярва на очите си.

Около две дузини стройни дървета бяха ограждали малка полянка с формата на неправилна окръжност. Очертанията ѝ все още бегло се долавяха, както и немалката вдлъбнатина в средата. Вероятно дори човек лишен от художествен усет не би могъл да остане равнодушен към красотата на тази композиция.

Това, което виждаше Чичо Хенри в момента, навяваше скръб. Навяваше смърт.

Пъновете от прясно отрязаните дървета грозно белееха в падащия мрак. Неравни на височина, отблъскващо стърчащи като чукачетата от пипалата на гигантски октопод. Самите дървета бяха нападали навътре в поляната. Гледката натрапваше внушението за огромен часовник, не от човешкия свят, с десетки стрелки, отмерващ някакво странно, нереално време. Мъртъв и спрял. Върховете на падналите кипариси се бяха вплели в предсмъртна прегръдка и

образуваха от вдлъбнатината в средата тъмнозелено езеро, което в сумрака на нощта изглеждаше мътно и зловещо.

От всяка частица на печалната гледка струеше тъга и отчаяние, които стягаха с обръч душата на стария човек. Лицето му беше изкривено в неестествена гримаса. Сълзите му бяха пресъхнали. Почти безжизнен, той навлезе към средата на поляната. Машинално се оглеждаше с немиждащи очи. Две дървета бяха паднали едно върху друго и се налагаше да ги прескочи.

Чичо Хенри положи ръка върху горното и почти нежно прокара длан по него. Наклони глава и плъзна поглед по цялото му продължение. Очите му оставаха безизразни. Старият човек сякаш не искаше да допуска до съзнанието си случилото се. Случващото се. С неуверени движения се покачи върху купчината и се свлече от другата ѝ страна. Колкото повече приближаваше „езерото“ в центъра, толкова по-видими ставаха конвулсиите на крайниците му. Забавяха се крачките му.

Чичо Хенри не издържа. Свлече се на колене и зари лице в още дъхщата на свежест зеленина на кипарисите. Обви побелялата си глава с широките си длани и зариди беззвучно. Нощта и гората гледаха притихнали и безпомощни това страдание.

13.

Бучене предизвести прибирането на работниците от обекта. Ейб се стресна и послуша. Уилкинсън се бе запилял някъде из съседните бараки и той от доста време дремеше отпуснат на стол до печката. Действително минута по-късно ръмженето от двата джипа наближи бараката и не след дълго спря. Ейб се изправи, предстоеше му изпитание. Отвън вече се чуваха гласове и той се стараше да улови какво е настроението на останалите. Метна шубата си и излезе.

Джеймс подаде резачка на Колин. Измъкна от задната част на колата своята, взе някаква мръсна торба и се запъти след него, като му говореше нещо, на което и двамата се засмяха гръмко. Срещнаха Ейб на верандичката. Джеймс го подмина, удостоверявайки го само с поглед, а Колин го заговори:

— О-хо, я го виж ти нашия приятел. Ние се скапахме, а той се е подул от сън. Тежка длъжност, а Ейб?

— Хе, Колин, недей така, че току виж някой ти се вързал. — Ейб стрелна с поглед Джеймс — Ти мислиш, че ми е било лесно. Тука нашето момче пита за какво ли не.

— И ти надрънка куп глупости, нали? — провикна се отвътре Джеймс.

— Кой, аз ли? Моля ти се Джими, не ме ли познаваш? — театрално се тупна в гърдите Ейб и погледна с раболепие излизация.

— Именно защото те познава — отговори вместо Харди Хансен, без да влага излишни емоции.

— Ейби, май си се осрал, а? — подкачи го в допълнение Колин, който се наслаждаваше на затруднението на приятеля си.

— Стига, бе, мама му стара, не само, че не казах нищо, ами и разбрах доста работи, все важни.

— Ти иди заключи колите, пък после ще видим дали са толкова важни — избоботи нетърпящ възражение Хансен и се прибра в бараката без да чака отговор, сигурен, че ще стане именно, както поръча.

Ейбрахам послушно се втурна да изпълни задачата си. Джеймс Харди метна на рамо сака с багажа си и затръшна вратата на единия от джиповете. Двата се срещнаха пътьом. Ейб забави крачка. Пристъпваше несигурно, поглеждайки скришом. Страх го беше. Понечи да заговори, но в същия момент, когато бяха най-близо един до друг, Харди рязко се наведе към него и се оригна гръмко и зловонно в лицето му. Ейб приклепна като ударен, още преценяващ ситуацията под гръмкия смях на Харди.

Донеси и дърва бе, тъпак! — провлече през смях той.

Идвайки на себе си Ейб кимна послушно. Беше докачлив само на фамилия, пък и ситуацията си имаше и положителна страна */от негова гледна точка/* — Джеймс го удостои с внимание. Това бе важното, така че „тъпак“ сякаш погали ухото на подплашения шишко.

— Веднага, Джими, ама нека ти кажа нещо, не че е важно, ама да видиш, че съм агент. За Уилкинсън... и друго — Харди се спря и изчаквателно заслуша — тоя пикльо бачка няма и две години, преди това е бил няк'къв нагаждач на бюро, щом са го пратили тука, си викам, в немилост ще е изпаднал нещо, а? И е смотаняк, обяснява ми се като ученичка, но старата лисица такива ги знае. Има и един дъртак, ей там отсреща, нещо е превъртял говори на няк'во дърво, ей онова голямото там и все няк'ви тъпотии, нищо не разбрах и го гали нещо, абе — куку, ама аз...

Харди беше чул достатъчно и махна с ръка, като се качи на верандата. На „дъртака“ и „старата лисица“ въобще не обърна внимание, но казаното за Уилкинсън го заинтригува. Нещо повече — беше като мехлем върху рана — Харди още помнеше сутрешната конфузия, а и много му се понрави, че „шефчето“ може би е в немилост. Сега нека му се прави на велик, нека си придава важности. На Джеймс Харди такива не минават. Такива Джеймс Харди ги ядеше на следобедна закуска. Лицето му грейна от щастие. „Кеф!“, както си мислеше той в момента.

— Айде момчета, сипвайте, че се разсъхнах! — извика, отваряйки вратата с ритник.

— Е, това е приказка! — избоботи Хансен — Колинс, вади уискито!

— Още, още, още, а така — продължи Харди, докато Колинс му наливаше.

Ейб от своя страна, като видя усмивката на Харди, се успокои. Разбърза се да свърши работата, за да се включи към веселбата вътре, вече като равноправен събеседник, реабилитиран, така да се каже. Изобщо хармонията се беше завърнала в това странно „семейство“. Поне засега.

14.

Госпожа Дохърти не спеше. Тъмнината в купето ѝ даваше възможност да наблюдава препускащите край влака картини. Нощта се бе разстлала величествено. Планините — черни, обширните поля назад — сиви, небето — наситеносиньо. Пейзажът впечатляваше със среднощната си красота и загадъчност, но старата жена бе зареяла поглед в тъмносивата пелена, която го обгръщаше и бе надалеч в мислите си.

Пътуваше из своето минало, връщаше се в настоящето. Това момче, без да предполага, бе докоснало най-дълбоките ѝ чувства, десетилетия крити и потискани, отскоро — нейно ежедневие, вина, наказание. Младежкият ентузиазъм ги бе извикал отново — ясни, осезателни, болезнени.

Това градче, тези спомени, това минало. Всичко това, от което години наред бе бягала неистово, сега я притегляше с нечовешката си мощ. На нея тя нямаше сили да се противопостави. А и не искаше.

Краят приближаваше. Старата госпожа го усещаше и не желаше да си тръгва с неизплатени сметки към живота. Дълго време не смяташе, че въобще нещо дължи на някого. Всъщност — така *искаше* да смята. Искане да смята, че е платила достатъчно. Ден след ден тя се бе борила да втвърди душата си, да втвърди вярата си, че миналото за това е минало, за да си стои там — в миналото. С всичко. С всички. С болката, с радостта. С насладата, с наказанието, които носеше в себе си.

Изгради нов живот, бори се с предизвикателствата. Успя. Създаде потомство... Всичко това постепенно получи своето естествено и логично развитие във времето, но преди година, когато последният ѝ внук загина в автомобилна катастрофа, наред с болката от загубата, тя осъзна две неща.

Осъзна, че потенциала на създаденото от нея просто е бил с такива граници — стигнал е до тук и независимо от резултата, всичко, зависещо от нея е направено. Просто... явно понякога така се случва — не всеки успява да бъде победител.

Осъзна също и факта, че онова минало, забравеното, всъщност винаги е било живо, съществуващо паралелно с новия ѝ избор. В дългите самотни нощи Мириам Дохърти усещаше, че то е живо, че ако се опита да го докосне то ще я прегърне в топлите си обятия — тъй познати и желани. Заедно ще извървят последните крачки, така, както бяха направили първите. Чувстваше, че трябва да го направи, за да получи благословията, която бе нужна на самотната душа за последното ѝ пътуване. Тогава тя, би завършила битката си с живота, ако не като победител, то поне с равен резултат. Би постигнала душевния мир, би била готова за вечния покой.

Всичко това ден след ден тежеше на старата жена и накрая тя пое на далечното пътуване, понесла спомените си. Към спомените си.

И сега това момче!

Върна я далеч, далеч назад, неволно, без дори самата тя да разбира как и защо.

А и не беше само това! Колчем го погледнеше, нещо познато, нещо старо, нещо приятно и същевременно парливо ѝ се усмихваше от тези живи сини очи от тази буйна къдрава коса. Сърцето на старата жена се свиваше. Тя искаше да отдаде всичко на внушение, на мислите си, на целта на пътуването си, но все пак от време на време се заглеждаше в спящото момче и търсеше отговори, задаваше въпроси, след което пак потъваше в пелената зад прозореца, в пелената на мислите си.

15.

Уискито се лееше, гърлата започваха да прегракват. Четиримата мъже не говореха, а се надвикваха. Уилкинсън беше влязъл в разгара на разговор за жени. Гъргорещ смях и похотливи подмятания огласяха барачката. Печката бумтеше и дървосекачите се бяха съблекли кой по потник, кой по долна фланелка. От топлината, натрупваната с години в стените и тавана на бараката, влага се изпаряваше и в стаята беше нездраво задушно. Основно думата беше обсебил Харди, Колинс му пригласяше, Хансен кимаше и се смееше гръмко. Ейб, замаян от алкохола, не забравяше задачата си и се подмазваше ту на Джеймс, ту на скандинавеца, естествено в случаите, в които последния изразяваше мислите си гласно. На Уилкинсън сякаш никой не обърна внимание, но по-внимателния наблюдател би забелязал скритите погледи на работниците. Младият човек разбра, че са забелязали присъствието му едва при /съзнателно/ неумело прикритите подмятания по негов адрес. Определено трудно щеше да пробие враждебността на това общество. А все пак мислеше, че до определена степен е нужно и причината за това не бе една.

Искаше му се да говори с тях, да извоюва мястото си сред тях. Усещаше някакво неясно предизвикателство, отзвук от стаения в него първичен инстинкт на мъжкия индивид да търси своето място сред останалите. Да го отвоюва и мястото по възможност да бъде първото. Вярно бе, че това не се изискваше от него, достатъчно развитите му пластове на втора сигнална система също потискаха донякъде инстинктивния стремеж, но той искаше друго. Искаше да престане да бъде в очите им, в очите СИ, неопитен хлапак. Усещаше неприязънта, диктувана от това отношение. Искаше да им покаже, че не е задръстеното колежанче. Искаше да стане един от тях и едновременно с това да им докаже — да СИ докаже, че има неща, които знае и може по-добре от тях. Искаше да им покаже, че е вече зрял човек. Да участва в този така мъжки разговор. Искаше да се чувства равен с тези хора, които демонстрираха превъзходството си непринудено и непрекъснато.

Съвсем обикновени хора, от които той */без да си признава/* се смущаваше. Потискаше.

Искаше, но никой не му даде възможност. Информацията на Сейтън сякаш беше отмила изцяло респекта у грубоватите мъже. Дори да бе съществувал такъв, което само по себе си бе доста фантастична хипотеза, явно беше история. Сякаш инженерът не съществуваше. Поне в началото.

Уилкинсън от своя страна беше упорит, а и, ако трябваше да бъде честен със себе си, бе дошъл тук със съзнание за собствената си значимост */поне така мислеше/*. Така че не се отказа.

— ... и оная ми вика няма да стане, а и ти само се хвалиш! Мале, като скочих, викам, ах мамицата ти, скивай ся машината, че като се погнахме из оная дупка — гръмък смях последва недвусмисленото намигане на Джеймс — настигнах я на таванския етаж, леле... — за секунди чашата му остана празна, но Ейб дебнеше на поста си. Джеймс отпи пак и продължи въртейки изразително глава — К'ва стана после... не питай... — касапница, хахаха, като заклано прасе кървеше, 'дето има една дума, хахаха.

— Защо? — попита Уилкинсън бодро и въпросът увисна във внезапното мълчание на мъжете.

Чак сега Харди го погледна, опули му се и с неистов кикот изгъгна, като удряше с юмрук по масата:

— Беше и за пръв път, бе, идиот! — при което Колинс започна да вие от възторг, Ейб се примъкна зад младежа и кихащо му заприглася.

— Ей, момче, ти си бил голяма работа, бе! — избоботи Хансен като го перна зад врата, от което Уилкинсън приклепна, както беше приседнал на един стол до масата.

— Защо, защооо, защооооо, ха-ха-ха — повтаряше Харди и продължаваше да тряска по масата.

Уилкинсън не чуваше нищо, не виждаше нищо. „Идиот“ не беше никак ласкаво обръщение, но друго занимаваше мислите му. Сковаваше ги. Червенина от срам заля лицето му. Искаше му се земята да се продъни и да изчезне. Каква глупост направи! Огледа се за помощ.

Нямаше. Жертвата беше набелязана.

Продължи да се озърта безадресно предусещайки, че ще се разплаче. Стана отривисто, прекатурвайки стола си и излезе навън.

Прииждащите сълзи му попречиха да забележи приближаващия Чичо Хенри.

16.

Дори да го беше видял трудно щеше да го познае.

Това сякаш не беше същия човек.

Раменете на стареца бяха увиснали, лицето му сякаш се бе свлякло и на процеждащата се от вратата светлина изглеждаше пръстено сиво. Болка бе замъглила живите му очи. Изкачи тежко стъпалата на верандата и отвори бавно вратата.

Вътре очакваха Уилкинсън и всички обърнаха глави с интерес. Чичо Хенри се появи бавно като дух изплуващ от тъмнината навън. Дори Хансен се сепна. Видът на стария човек наистина беше призрачен. Мъждивата светлина на крушката засилваше това впечатление.

— Защо, бе момчета... Защо бе... — изгасващ сякаш глас наруши тишината — Защо ви трябваше да го правите? На кой пречеха? — думите сякаш умираха преди да бъдат изговорени, Чичо Хенри, вероятно несъзнателно, стискаше в дланта си кипарисови клонки.

— За това ли, бе, момчета, дойдохте?... С душата си съм ги отгледал... Защо, бе, защо... Какви хора сте вие... Какви... — гласът немощно затихна, глуха въздишка се отрони от стареца, който с тъжен поглед обхождаше събралите се.

Дори Харди сведе очи. Несъзнателно. Старецът наведе глава и също тъй бавно, както бе дошъл, изчезна в тъмнината.

Вратата със задавено скърцане бавно се притваряше. Четиримата гледаха след стареца и тези от тях, които можеха осмисляха казаното. Истината обаче бе, че не ги трогна. Нямаше как.

17.

Уилкинсън, обиколил сградата, събрал сили се връщаше, твърдо решен да не позволява повече такова държане. На светлината, идваща от затварящата се врата, видя фигурата на стареца. Като че ли това му вдъхна смелост, даже го зарадва. Чичо Хенри със своето достолепие сякаш идваше тъкмо навреме, за да му даде убежище след унижението. Притича към стария човек и го потупа по рамото.

— Здравейте!

Чичо Хенри позна гласа му и се обърна. Старческото лице се сви. Хилядите прорези на бръчките застинаха в страдание. Поглед изпълнен с болка и презрение зашлеви Уилкинсън. Старецът вдигна ръката, в която държеше кипарисовите клонки и я поднесе към лицето на инженера. Без да променя изражението си, разтвори длан, оставяйки съдържанието ѝ да се разпилее на земята, след което плю встрани и потъна в мрака, оставяйки младия човек зашеметен.

Уилкинсън бе потресен. От всичко. От това, което му се беше случило. От отношението на работниците. От презрението на стареца. Легендата Чичо Хенри, която го беше запленила сега се стовари като огромен товар на плещите му.

Стисна юмруци и решително отвори вратата, като застана на прага.

— Защо?! — гласът му прозвуча строго и твърдо.

— Затваряй вратата — каза Хансен, гледайки безизразно.

— И после ми налей вода и дай храната насам! — допълни Харди, меко казано недружелюбно.

С това авторитета и самоуважението на Уилкинсън рухнаха дружно. Не само, че не реализира твърдата си /моментна/ решимост да постави на място подчинените си.

Нещо повече.

Послушно извърши поръчаното му — затвори, наля вода от тумбесто шише и я поднесе заедно с храната. Това не бяха напълно съзнателни действия. Разумът му неистово се противеше, мятеше се

като затворен в клетка звяр, но инстинктът за самосъхранение /а може би малодушието/ диктуваше.

Буца заседна на гърлото му. От унижение. Вероятно защото животът все още пази в тайна за тях най-изкусните си удари, младите са склонни да приемат подобни неща болезнено и трагично. Твърде болезнено и твърде трагично. Щеше да мине време и Уилкинсън да ги превърне в ежедневие, в начин на живот — като Ейб, като много други.

Но сега просто седна. Плачеше му се. От яд. От страх.

Не се получи. Всъщност никога не се беше получавало. Това беше неговата предварително загубена битка. Смелостта и достойнството не са цветя, които човек може да набере от някъде, когато му липсва ароматът им. Това досега не бе направил Уилкинсън и по всичко изглеждаше, че никога няма да направи. Без смелостта, без дори само достойнството, тази личност, която искаше да бъде, която се надяваше да бъде, която *мечтаеше* да бъде — просто не ставаше, не беше възможна. Превърнала се бе в остатъчен материал от поредната му неосъществена мечта.

А реалността? Реалността го бе захвърлила на разнебитен стол, смачкан като стар каскет, готов всеки момент да се разплаче.

— Какво се оклюма, бе, *шефе*? — обидата беше неприкрита. — Джеймс набираше скорост — Нещо май искаше да споделиш преди малко, а? — нямаше да има милост, хиената бе подушила слабост и щеше да дебне наоколо, да напада.

Уилкинсън гледаше умолително околните като объркано дете. Колин и Ейб, верни на себе си, мълчаха злорадо, доволни от унижението на своя шеф. Хансен обаче се намеси. Не, че съжали Уилкинсън или пък му съчувстваше. Не и от чувство за справедливост. Не! Твърде далеч от него бяха тези работи, просто разпратата беше започнала да му омръзва, а и появата на стареца вече бе вгорчила вкуса на уискито, което въпреки това щедро изля в гърлото си.

— Джим, остави го — рече безстрастно, преглъщайки шумно отпитото, като измери Уилкинсън с поглед.

Така последния пирон в ковчега на уилкинсовия авторитет или по-точно на потенциалното му съществуване, беше забит.

Окончателно и безусловно ситуацията беше в ръцете на дървосекачите. Т.е. беше извън контрол. Не кипарисите, не душата на стареца, душата на гората можеха да съсекат. Стига да поискаха.

18.

Нощта беше безлунна. Животните бяха заспали, нощните им събратя още не се бяха раздвижили, вятърът беше отлетял някъде надалеч и в гората беше тягостно тихо.

Чичо Хенри не се прибра в къщи.

Вървеше в тъмното безцелно. Навика или може би нуждата насочи подгъващите му се крака към безмълвния величествен бор. Като че с последни сили стигна до него. Политна и щеше да падне, ако не срещна с ръката си твърдата опора на дървото. Сърцето му биеше като гигантски барабан. Бумтеше в ушите му. Чичо Хенри затвори очи и се помъчи да се съвземе. Дишаше учестено. Внимателно, като спускаше на кратки разстояния ръката си по кората на бора, старецът се отпусна в корените му. Там където бе сядал с години. Сдържаната мъка отприщи старческите сълзи. Риданията допълнително затрудняваха дишането му. Мозъкът му пламтеше. Сърцето му сякаш щеше да изскочи. Старецът отметна глава назад. Помисли си, че това е края. Вдиша пресипнало и дълбоко. Още веднъж. „Това беше.“, помисли си през пелената, спуснала се над сетивата и съзнанието му.

Но милостта Божия остана далеч от него и в този миг. Напрежението, достигнало връхната си точка, сега бавно стихваше. Потънал в пространството между съня и действителността, Чичо Хенри не осъзна напълно този факт. Отпусна се на една страна, повече механично, отколкото съзнателно. Унесен от обуздаващия се ритъм на тежките удари на сърцето си, старият човек неусетно заспа. Сълзите го последваха в съня му.

В непрогледната нощ сянката на огромното дърво прегърна спящия старец. Отнякъде долетя вятърът. Могъщият страж, верният приятел, захвана тъжен химн. Стар. По-стар от гората. Стар, колкото времето.

II.

1.

Чарли внимателно затвори вратата на купето. Сутрешното отиване до тоалетната, както винаги бе изпреварило доспиването му, но момчето не беше уморено, затова седна и загледа пурпурния плащ на зората, който обгръщаше заспалата планина.

Въпреки старанието му, госпожа Дохърти се бе събудила.

— Постарах се да не вдигам шум, но май не успях?

— Нищо и без това ставам горе — долу по това време. Ние старите хора се възстановяваме по-бързо, затова не ни трябва много сън — усмихна се на горчивата си шега госпожа Дохърти.

— Не говорете така, всяка възраст си има своя привлекателност.

Старата жена се усмихна отново.

— Така поне ми е казвал дядо, а той всичко знае! — полу на шега, полу-сериозно допълни момчето.

— Добър човек ще да е дядо ти.

— Най-добрият! — вметна ентузиазирано Чарли.

— Добре е човек да вярва, това поддържа духа млад, каквито и трудности да го сполетят.

— И дядо така казва. „Вярвай Чарли и ще победиш!“ Голяма работа е. Тук — кимна към планинските масиви, сякаш посочи предмет на хвърлей камък — в Маунтсвил много го уважават. Като кажат „на Чичо Хенри /така му казват/ момчето“, някак все едно, че съм с титла.

Госпожа Дохърти слушаше разсеяно, но при последните думи наостри уши.

— Казвали са ми, че дядо помагал на всички — с детска гордост говореше младежът. — Много го уважават!

Сякаш усетил, че е прекалил с ентузиазма, продължи, вече малко по-спокойно:

— Веднъж бяхме направили голяма беля с едни местни момчета. Ако не беше той — бяхме загубени. В... — А! — точно в къщата, за която ме питахте — нали има един голям балкон отпред — жената кимна — и на нас... ни се струваше много величествен. Винаги го

гледахме със страхопочитание, представяхме си как някакъв наперен генерал е стоял горе, оглеждал е местността и с гръмлив глас е раздавал заповедите си. Детска работа — погледна госпожата — тук, в Маунтсвил — величествен генерал, че и заповеди да раздава — на дърветата сигурно — засмя се Чарли — но както Ви казах, бяхме доста по-малки.

— Чувала съм, че и в градчетата като Маунтсвил понякога се раждат и велики личности. Не го съди толкова строго.

— Не, не го подценявам, но такова впечатление ми прави — дребен, повехнал градец...

— Хайде разказвай, ще го видим...

— Ха, ама Вие най-сетне...

— Младеж — строго каза жената — слушам те, разказвай!

— О, кей, — Чарли вдигна ръце с жеста на Пилат Понтийски — та, една вечер с тези момчета, решихме да се качим на балкона и да погледнем „бойното поле“ отгоре. План дори бяхме направили за „превземането“ му. Помолих дядо си да ми позволи да преспя в града у едно от момчетата и всичко беше готово за „атака“ — усмивка плъзна по устните на сладкодумния младеж. — Естествено, до един бяхме чели „Том Сойер“ и логично „нападнахме“ в полунощ. Луната светеше ярко и не ни трябваше друга светлина, всичко вървеше по план, почти превзехме „противника“ — момчето се засмя. — Докато в един момент той не се срути. Красивият балкон, заедно с нас, увисна, като единия му край почти опря в земята. — Чарли погледна госпожа Дохърти за реакция — слушаше го внимателно — Голяма бяла стана, шерифът ни прибра и сигурно щеше да има последствия, ако дядо ми не се намеси — пое ангажимента да поправи къщата.

Старата госпожа го слушаше с явен интерес. Мина му през ума, че може пак да я засегне с нещо и допълни:

— Дядо оправи балкона, не остави нещата така.

Госпожа Дохърти погледна през прозореца, като продължаваше да мълчи.

— Госпожо, да не би да обърках пак нещо?

— Не, момче... просто... и аз имам спомени от Маунтсвил — хубави, не чак толкова хубави... Връщаш ме далеч назад, в миналото ми. Така се стече живота, изтече може да се каже — горчицина се прокрадна в думите й — че аз останах единствената собственица на

тази къща с огромния балкон. Аз съм родена в Маунтсвил, корените ми са тук... миналото ми е тук. Едно време живеях в градчето и обичах да стоя на този същия балкон, да гледам наоколо, е — не точно като генерал — погледна за миг лукаво — но, да кажем — като щастливо момиче... Какво време беше само...

— А ти къде живееше с дядо си, момче, някъде извън града ли? — сякаш внезапно сетила се попита госпожа Дохърти. Въпросът беше логичен и зададен, като че ли между другото, но всъщност в погледа на жената имаше някакво напрегнато очакване.

— Недалеч, навътре в гората, на няколко километра. И сега дядо си живее там. Той навремето, аз не си спомням, но е бил горски работник, лесничей, цял живот е живял с гората. Докато баба ми е била жива по-често са слизали до градчето, но оттогава насам дядо наминава само когато нещо му потрябва. И по-добре. Там горе е супер! Имаме си една малка барачка. Ходим за дърва, за гъби, чай събираме, зависи от сезона. И просто така да се разхождаме — пак ми е приятно! — погледна жената отсреща, която замислено го гледаше — Да не би да ви отегчавам, госпожо?

Старата жена бавно сведе клепачите си в отрицание и вяло му махна с ръка да продължи. Изречението ѝ си остана същото.

— Не, че още има нещо особено да Ви кажа, но с една дума — обичам да съм там — дядо винаги ми разказва историите си, обяснява ми за гората, за животните, а пък и аз съм негов човек — усмихна се Чарли с гордост. — Другите ни близки са разхвърляни накъде ли не и май аз най-често идвам да го виждам. Свой тук, в Маунтсвил, дядо няма, останали са му някои стари приятели, с които от време на време се вижда. Всъщност, без да се обиждате за възрастта, щом сте от тук възможно е и да го познавате? Нищо чудно?!

Младежът гледаше настоятелно и с очакване, заплепен от неочакваното хрумване и от възможността щастливото стечение на обстоятелствата да ги е събрало тук — с общ познат — дядо му.

— Наблюдателен и съобразителен си, момко — госпожа Дохърти се засмя с неохота — и ако знаеш само как точно стрелят младежките ти стрели...

Чарли понечи пак да се извини, вече му ставаше навик, но жената не беше свършила:

— Наистина... познавах един Хенри... ах, колко назад ме връщаш... — говореше повече на себе си — Години минаха, а като те гледам сякаш виждам него и... не е случайна тази среща — старата жена убедено клатеше глава, гледайки надолу, усмихна се — ... съдбата си знае работата!

— Дали ли си достатъчно голям, за да ти разкажа? — въпросът определено беше зададен и към двамата — Какво пък и аз, като Хенри, ще опитам да ти разкажа нещо... — жената сякаш разсъждаваше на глас — Нали все пак е приказка — е, не толкова красива, но все пак приказка... За живота... — госпожа Дохърти му се засмя и за миг Чарли видя в нея младото момиче — Май ще се наложи накрая и ти да поносиш...

Чарли мълчеше неразбиращ.

— Товарът ми, искам да кажа, носих го дълго сама и силите вече не стигат. — Беше ѝ олекнало и му смигна закачливо отново.

— Няма проблем, госпожо, само изчакайте малко да загрея — пое тона момчето и заразтва мускулите си, прикляквайки с непохватен комизъм.

— Спокойно — да не прегориш. Сега да хапнем, пък после — ще видим — погледна часовника си — Време има! Ще видиш какъв кейк съм направила, собственоръчно — с ей, тия две ръце — няма ги вече тези работи — сега просто взимаш от стелаж и ядеш, то ти мирише на опаковката, но не — ядеш кейк — ето вземи, опитай!

Старата жена наистина сякаш беше друга, ободрена. Сякаш дишаше по-леко. Бе решила да сподели с това момче, този пратеник на съдбата, с началото на чийто житейски път невидими и неведоми нишки непреодолимо здраво бяха свързали края на нейния.

Не искаше да се пита дали е редно, дали е справедливо, да разкаже всичко на едно момче и то не просто *някакво* момче, а *неговия* внук. Но чувстваше, че това е моментът и че не тя го е избрала, затова не се колеба нито за миг — просто изведнъж разбра, че ще го направи. Че *трябва* да го направи.

2.

Тъжния напев на стария бор сякаш съживи нещо в гората. Плътни сенки се раздвижиха и започнаха да се събират около могъщото дърво, сякаш ги викаше. Около стареца тъмната стана гъста, непрогледна. Нереалното множество се разлюля. Тънък хор се извиси, сякаш въпросително. Борът отговори, лек ветрец просвири в игличките му и като че ли с нов тон той заразказва друга притча.

Не след дълго време гората бучеше, мастиленочерното море около стария човек и надалеч в четирите посоки на света, се люлееше на неравни тласъци, прилични на гневни потоци със стотици различни течения. Ствола на огромния бор скърцаше под напора на вятъра, който с дива страст вилнееше между земята и небето, излязъл нечакан, неукротим, сякаш от дъното на вечната душа на земята.

Старецът зъзнеше в съня си, полулегнал върху покрития с ледена коричка мъх в основата на бора. Сънуваше? Или не? Виждаше гората около себе си, чуваше воя на вятъра, най-последно бе узнал това, което винаги бе предполагал. Искаше да го каже на приятеля си, да се включи в неговата песен, но не успяваше. В усилията си спящият старец се въртеше неспокойно и простенваше, щом раздвижеше вкочанените си от студ стави. Започна да се развиделява. Стариият човек виждаше в съня си отиващите си духове на дърветата, искаше да ги спре и да постои поне за малко с тях, да ги усети, да помълчат дори един до друг, но да е с тях. Цял живот бе чакал да ги види, да ги срещне в нощния им поход...

В напрежението си Чичо Хенри се пробуди. Болката из цялото му почти замръзнало тяло го посрещна — бодра и млада. Тежест в гърдите му пречеше да диша. Постепенно осъзнаваше, че целия трепери. Размърда внимателно крайниците си и лицето му се сви от болка при пукота на ставите. С мъка старият човек се раздвижи и бавно се изправи. Дълбока, влажна кашлица го разтърси. Чичо Хенри положи инстинктивно ръка на гърдите си. Спря се и погледна наоколо.

Видя бора и се сети за съня си. Понечи да заговори, но думите не го послушаха. Старецът трепереше видимо. След спомена за съня, в

съзнанието му се завърна и другия спомен. Чертите на лицето му увиснаха въпреки студа. Извърна се и сломен пое към къщурката си, сякаш очакващ там да намери сили да се пребори с този болезнен и неочакван удар.

На два пъти, за краткото разстояние до верандичката, хрипливата кашлица и стегналия в обръч гръдния му кош задух принудиха Чичо Хенри да спира. Сякаш за няколко мига потъваше в хищните им обятия, мачкан, раздиран, разкъсван. На стъпалата отново се спря, дишащ тежко. Полуизвърна се и погледна към отсрещната сграда — тъмна и безмълвна.

Най-после Чичо Хенри успя да влезе вътре като остави вратата да се затвори със скърцане. Доближи печката и я отвори — благодари на Бога, че все още имаше жар и сложи дърва, за да я разпали. Доловил движението, котаракът се измъкна отнякъде, като мяукаше, протягайки се.

— Ех, Робърт, приятелю... — беше единственото, което старецът успя да каже... или искаше да каже. Наметна едно старо, дебело палто върху шубата си и седна на нисичка пейка, като наблюдаваше безучастно разгарящия се огън през тънък процеп в плочника на старата печка.

Само един човек стана свидетел на борбата на стареца да се добере до бараката си. Уилкинсън. Не беше мигнал цяла нощ, разяждан от собственото си безсилие и унижение и от около час стоеше прав като призрачна сянка зад прозореца. Бе видял треперещия старик, но не намери смелост да му помогне.

3.

— Докторе, кога ще идват камионите и другите машини?

— Що му викаш доктор, бе, Джими? — попита Колин.

— А, бе, к'во ти пука, нали нещо, такъв, учен се води — вмъкна Джеймс и извика отново. — Ало, мистър, кога ще идват камионите?

— Когато им се обадя, това е моя работа, не се притеснявай и върши своята.

— Аз моята я работя и винаги съм я работил, ти си гледай своята — потърси веднага конфликт секачът.

Уилкинсън се направи, че не го чу и тръгна бавно към възвишението. Натам, където предполагаше, че трябва да са кипарисите на Чичо Хенри */или по-точно където бяха — мина му мисъл, която прогони с тръсване на главата/*. Оглеждаше местността с новата ѝ топография. Ясно различаваше погазените граници на законната сеч и като че ли усещаше необузданата, унищожителна енергия, която бе бушувала тук. Струваше му се, че ако в телата на дърветата течеше кръв, сега щеше да гази в нея до колене.

Видя полянката с кипарисите. По-точно *позна* кипарисовите насаждения. Полянка нямаше. Стори му се, че бремето на шеметните събития, лавинообразно затрупали го за толкова кратко време, става непосилно за неукрепналото му его. Призля му.

Защо точно на него? Защо, при положение, че дойде тук с увлечение и ентузиазъм и... — легенди, събития, грубият, непознат живот — сякаш го задушиха, задушаваха. Идеше му с един замах да разсее облаците, надвиснали над душата му. Да сложи всичко и всички на мястото им, но ясно помнеше, усещаше, предишната вечер. Стисна зъби и отвърна глава нагоре, сякаш търсец помощ от небесата */или пък, за да сдържи напирещите сълзи/*.

Постоя така доста време, кристалният горски въздух го замая. С отметната назад глава младият човек загуби за миг равновесие и се препъна. Това го върна в реалността. Обърна се безсилен, загубил и тази борба, и пое към работниците с намерението да опита поне от тук нататък нещата да са в рамките на нормалното.

Секачите го бяха следили с поглед. Джеймс дори се бе приближил да го наблюдава. Машините бяха замлъкнали, единствено Хансен „твореше“ нещо със своята в близката долчинка. Щом инженерът приближи, Колин се направи на зает с нещо. Харди, напротив, стрелна го косо с поглед:

— Какво? — недвусмислено го попита той, заплашителна искра блесна в очите му.

— Нищо. — Уилкинсън безучастно продължи покрай него.

Простичкият отговор обърка работника, а колегата му се подсмихна зад него.

— Кога все пак ще дойдат колите?

Джеймс не можа да се сети друго и повтори въпроса си, за да спре и заговори Уилкинсън, който бе отминал на десетина метра */или просто, за да каже нещо/*.

— Одеве се обадиха и за една друга работа през уикенда... та да свършим тука. Викаме — завърши вече с по-твърд тон опомнилия се дървосекач.

— Колко остава още от терена? — Уилкинсън се поспря.

— Тии, терена не го...

— Става дума за терена, а не колко сте наваксали. Свършваме маркираното, каквито бяха указанията и тогава тръгваме.

— Независимо от количеството изсечено до сега — допълни инженерът, явно решил да се придържа към */или да се скрие зад/* заданието от централата. — Белязаният терен трябва да се изчисти. Така казаха от „горе“. — Вдигна рамене, сякаш се застраховаше с тези думи. — Ако свършите до утре — тръгваме си — това е.

— О кей, това е наша работа, не твоя!

Уилкинсън отново повдигна рамене и неопределено махна с ръка. Харди очакваше реакция на грубата си забележка, но остана излъган. С глупава гримаса гледаше към отдалечаващия се младеж.

— Оставихме Ейб в бараката, ... да готви... — провикна се след него, без сам да знае защо.

Почувства се адски тъпо.

Уилкинсън пак сви рамене и продължи по пътя си пъхнал ръце в джобовете на шубата, леко прегърбен, със замислено сведена глава. Резачките писнаха зад него.

4.

Чарли се бе нахранил отдавна. Дълго време стоя в очакване госпожа Дохърти да започне разказа си, но това не стана. Тя бе обърнала глава към прозореца, загледана някъде навътре в себе си. Накрая той реши, че е забравила и се замисли. Казаното от нея го бе заинтригувало, от една страна, защото явно беше свързано с дядо му, а от друга — предисловието на старата жена криеше някаква тайнственост, нещо непознато, свят, за който не бе предполагал, че съществува. Позанимава се още малко с тази енигма, но после му омръзна и мислите му отлетяха безгрижни нанякъде.

— Та така, моето момче — каза внезапно госпожа Дохърти, след доста дълго време.

Слънцето се бе издигнало високо над хоризонта и тя придърпа перденцето, скривайки го, за да не ѝ пречи да гледа Чарли, докато говори.

— Нали не възразяваш срещу това обръщение. Някои не го харесват — напълно в стила си, не дочака отговор. — Та, така, дойде време и аз да заговоря за нещо, за което, през целия си живот, досегашен — натърти на думата — сама бих изтръгнала езика си, ако проговоря. Малко официално, а? И грубо? — усмихна се бегло жената.

— Не, не...

Госпожа Дохърти го спря с махване на ръка.

— Спокойно!... Каквото и да правиш, каквото и да се мислиш, че правиш, дори и да си мислиш, че го правиш правилно, идва време в този живот, моето момче — старата жена говореше бързо и уверено — когато, искаш или не, просто трябва да спреш и да направиш равносметка. Да се изправиш лице в лице с всичко, което си бил, което си и което ще бъдеш... ако имаш достатъчно време — додаде с горчивина. — Това е раздаване, при което не можеш да минеш пас — предполагам, играл си някога карти. Правилото в случая е едно — играй — и ти играеш, колкото и да не ти се иска.

Паузата, която направи бе почти недоловима.

— С течение на живота, знам, че израза е „на времето“ — поясни бързо старата госпожа. — С течение на живота, както казах, Чарли, така или иначе идва момента, когато ставаме история на самите себе си. Не знам, не съм мислила, дали при всички това става по едно и също време, но за едно съм сигурна — този момент идва неусетно. Като пролет... като есен. Вървиш си нанякъде и в миг осъзнаваш, че това, което си в момента е просто една история. Историята на твоя живот, която ако имаш късмет да имаш внуци — разказваш, ако не — просто прехвърляш спомените и това е... Някои сядат и пишат мемоари, когато мига на откровението ги споходи или... за пари — госпожа Дохърти му намигна. — Аз, моето момче, досега не съм писала мемоари, по всичко изглежда, че няма и да напиша. При мен нещата взеха неочакван обрат — съдбата ми избра много странен изповедник, не мислиш ли?

— Кой аз ли? — момчето изглеждаше притеснено.

— Ами да — успокой се, нищо лошо няма да ти сторя, не съм вещицата от омагьосаната гора. — Жената се загледа във върха на обувките си, сякаш там си бе записала нещо много важно, което не биваше да пропусне. — Ние „скалните орли“ — старицата се усмихна бегло, все още загледана — носим в себе си много мъдрост. Мъдростта на собствените си истории, на която така или иначе животът те учи — искаш или не. Но... носим и много тайни — пак от тази история, в която се превръщаме... и предпочитаме те да си останат там, където са. Както сам може би се досещаш — това почти никога не става. Поне при мен не стана.

Старата жена въздъхна тихо.

— Целия си живот се надявах, че нямам такива тайни, че съм надживяла тайнствените и тъмни кътчета на далечната младост, но се оказа, че просто така ми е било по-лесно да живея. В тази игра е без значение добър ли си или лош — не можеш да избягаш, да се скриеш. Няма къде. Няма за кога... и сега, когато болезнено усещам — вече не ми остава много, открий, че имам сметка за плащане в този ресторант. — Госпожа Дохърти започна да се смее на глас. — Аз май в края на краищата ще се окажа и духовита, човек никога не знае, кога един или друг негов талант ще се прояви.

Смеха на старата жена секна внезапно, така както бе започнал. Тя се загледа в събеседника си продължително, изпитателно, от което на

момчето му стана неловко.

— Чарли, Чарли... не можеш да си представиш колко много приличаш на дядо си. Много, страшно много. И ако знаеш само какво предизвикваш в похабената душа на една старица... — момчето се озадачи — Ох, не, не ме гледай така! В теб аз виждам него — такъв какъвто го помня, какъвто искам да го помня. Ех, напет момък беше той! Само да го погледнеше човек — веднага разбираше, че е различен. Друг. Напоследък все по-често се сецах за него... Да! Хенри, когото познавах в Маунтсвил, наистина беше твоя Хенри... *Нашия Хенри!*...

Момчето се облеци. Тръпка мина по тялото му. Усмихна се и несъзнателно се приведе към госпожа Дохърти, сякаш да не пропусне нищо от историята, която ставаше все по-странна.

— Постепенно останах сама. Имах деца, имах внуци, щастлива бях... — Чарли реши, че старата жена типично за възрастта си отскочи на друга тема, но не се намеси — В началото се разпиляха из цялата страна, едната ми дъщеря дори заживя в Европа — в Англия, а след това постепенно, бавно и сигурно, един след друг изгубих всички. Останах напълно сама. Ден след ден животът ми се превърна в еднообразно доживяване, протоколно доиграване на мача, както казвате днес вие, младите...

Жената отново замълча, загледана нанякъде. Чарли вече не можеше да определи накъде. Не се и опитваше. Той наблюдаваше госпожа Дохърти и се мъчеше да свърже казаното от нея с дядо му и с това, което сякаш долавяше без да му е казано. Имаше наистина нещо загадъчно, но му убягваше. Гласът на старата жена прекъсна мислите му:

— Дядо ти беше най-личния момък в градчето, но беше малко странен за околните — говореше бързо, като че ли по време на мълчанието си, бе подреждала своето „изложение“. — Все бягаше по горите. Старците, тогава, говореха, че бил дивак, непрокопсаник, цял ден да се мотае по горите, но аз знаех, че не е така. Наблюдавах го. Аз самата също бях доста различна от хората в Маунтсвил и може би затова той увлече вниманието ми. Рядко го виждах, но мислех за него. Привличаше ме. Няколко пъти дори говорихме, но той, като всяко дете на природата, беше стеснителен и разговорите ни не бяха нищо особено. Тъкмо го видях да се задържи в градчето и той изчезне за

седмици по горите. То, това му беше и работата, но между него и гората, сякаш имаше нещо друго, някакво друго общуване, защото със същото се занимаваха и хората, които подмятаха дребнави, с тромав сарказъм, забележки по негов адрес. Мина се време, дълго не го бях виждала, дори от време на време забравях за него, когато изведнъж започнах да го мяркам много често и все уж случайно — така мислех тогава. Днес в книжарницата, утре в магазинчето и после изведнъж пак отлиташе на някъде, след което отново се появяваше. Започнах да се замислям за него по-дълго... по-често, нали знаеш — младост — усещах нещо, но не исках да си го призная. Нали бях силна, млада, нали не бях като другите — не бе възможно и аз като „простолюдието“ — г-жа Дохърти погледна за реакция — да се влюбвам — това бяха глупости. Да, наистина, така мислех. Тогава. По удобно ми беше да наблюдавам и анализирам дядо ти и да се правя, че нищо особено не се случва.

Чарли слушаше и не вярваше на ушите си. Пред него се вдигаше булото, стаило под себе си история наистина важна, наистина загадъчна, но и плашеща го. С десетките въпроси, въпросчета, които пораждаше, на някои, от които не бе сигурен, че иска да знае отговора.

— Веднъж — защото настроенията ми тогава се меняха спонтанно, неконтролирано като мартенско време — взех една книга и излязох извън града, като че ли избягах. Тогава в горичките по възвишението над Мемориал парк имаше беседки, пейки — нещо като продължение на самия парк. Седнах на една от тях и се зачетох сякаш от това зависеше живота ми. Беше някъде ранния следобед, когато Хенри, дядо ти, едва не ме прегази. Спъна се в мен, като че ли бях купчина пръст или един от неговите горски пънове. — Жената се смееше звънливо като младо момиче, сякаш изживяваше спомена отново. — Много забавен беше с неговите тромави извинения и непохватни движения... както и да е, най-накрая се разбрахме и прекарахме един прекрасен ден. После друг. После трети. Още не знам как се пристраши да ми каже това, което аз вече знаех. Беше хубаво, беше красиво и най-важното — бяхме млади и целият живот бе в ръцете ни. Целият свят — в краката ни.

— С дядо ти се оженихме, момче — изстреля госпожа Дохърти съдбовните думи към нищо неподозиращия Чарли, след като бе помълчала за кратко. — Само как ми предложи — беше като в

приказка. Грабна ме на ръце, /бяхме вдън горите, тогава не знаех точно къде/ и полетях сякаш нанякъде. Романтично беше, но — жената се разсмя, кратко и стегнато — в устрема си не подбираще много пътя и доста клони се оказаха не особено ласкави към мен.

— Истина ли е това, което казвате, госпожо? — Чарли се бе опомнил и успя да се вмъкне в потока от думи — Вие... и дядо... никога не съм предполагал, не ми е разказвал...

— Такъв си бе той и тогава... Намерил е сили да го остави зад себе си...-старата жена тръсна глава — Но, Чарли, искаш ли да продължа или ще ме прекъсваш за глупости?! Ако е така — да говорим за нещо друго...

— Естествено, че искам да продължите, просто малко изненадващо ми идват тези новини...

— Затова се двоумях дали да ти разказвам, но вече започнах, а и май аз имам повече нужда от това — жената замълча.

— Говорете, госпожо, в крайна сметка трябва да знам... обичам дядо си!

Последните думи изглеждаха нелогични, но всъщност много вярно отразяваха ставащото в душата на момчето. Чарли беше объркан и инстинктивно се стремеше да стъпи на твърда почва.

— Добре. Ще простиш ако старата жена прегрешава. Ти си млад, можеш да си позволиш да си великодушен.

Чарли се усмихна смутено.

— И така, понесе ме Хенри и в един момент ме накара да затворя очите си. Когато ги отворих видях полянка с огромно разклонено дърво. Беше като нарисувано в книга с приказки. Клоните му — също така огромни, разкривени и разпрострени едва ли не над цялата полянка. Не знам и досега какъв вид беше това дърво, но кората му беше тънка, сива и с големи подутини на места, наистина беше приказно, но и някак плашещо. Така или иначе, в онази минута бях на върха на щастието, а следващата се чувствах богиня. Дълбоко се съмнявам, че някое предложение за женитба е било толкова романтично и... дори нереално. Още тогава мислех подобни неща за безвъзвратно изчезнали, невъзможни, но Хенри, дядо ти, както знаеш, не е като другите, различен...

Загледа се замислено през прозореца. Слънцето бе обляло с живата си светлина есенната земя. На светлината му жълтите поля и

дървета изглеждаха златни.

— Чарли, това са неща, за които, не знам дали личи, но е доста изтощително за мен да говоря и трябва да си взема, как се казваше — „тайм аут“. — Старата жена се засмя. — Така, че ще продължа, но ми трябва малко време. Дори ще се поразходя из вагона.

С лека усмивка и усета на умела актриса, госпожа Дохърти подхвърли през рамо, докато излизаше от купето:

— А предложението приех!

Чарли чу последните думи, но те не му бяха нужни. Бе усетил полъха на старата история, която, колкото повече се разкриваше пред него, сякаш ставаше още по-загадъчна. Бе заинтригуван, но не искаше да препира жената. Искаше му се кълбото на миналото да се разплита със своите темпове и постепенно да стигне до края си. Или краят да стигне до него.

Но имаше и друго. Този край, съпоставен с настоящето, изглеждаше на младежа не особено привлекателен, въпреки че можеше да е всякакъв. Не му се искаше да разсъждава и да търси логични варианти за развързка, защото това само би му отнело удоволствието, с което слушаше старата жена.

Най-вече — сякаш тънък далечен повей на вечния вятър от надвисващите с всяка минута над влака планински склонове му нашепваше, че истинският край на историята тепърва предстои. Дядо му и тази жена се запреплитаха странно в мислите му, които пробягваха по летящите край влака гори.

5.

Денят преваляше. В гората беше хладно. Птици прелитаха сред оголелите клони на дърветата. Полъхът от крилете им неволно разпиляваше листата все още останали тук там по снагата на горските жители. Миризмата на опадалите борови иглички и просмуканите с влага земя и шума, изпълваше въздуха. Времето не беше особено приветливо, но беше свежо за есенен ден — сякаш един от последните бодри синове на отиващата си година се бе промъкнал сред умиращата в есен природа. Беше красиво. Беше приятно. Но старецът приклепнал /или може би седнал/ до огромното дърво бе глух, бе сляп, бе мъртъв за тази красота.

Чичо Хенри се бе приютил отново в скута на стария си приятел и на пръв поглед спеше с отворени очи. Големият черен котарак се бе сгушил в него сякаш разбираше. Сякаш да го стопли. Мъглата, едва забележима тук там между съседните дървета, като току-що изтъкана паяжина, бе гъста в ирисите на стария човек. Погледът му — помръкнал и заедно с него цялата свежест на стареца бе останала минало. Без следа.

Неестествено приведен и сякаш не тук, Чичо Хенри наистина не спеше. Говореше с бора. Бавно, с големи почивки, запълвани от дълбоката кашлица, която караше цялото му тяло да се гърчи конвулсивно, след което пак събираше сили и продължаваше.

— Така е стари приятелю, това е истината. Отдавна знам, че почти никой нямаше нужда от мен, но аз пък имах своята... нашата гора... а сега да видиш... Ужас! И кипарисчетата... знаеш, като дечица ми бяха... и изведнъж — край! Унищожени! Ако знаеш само как боли да изгубиш дете... Няма нищо по — страшно от детската смърт! Нищо! Как само боли... ооох, бях забравил, а знаех... — старецът бавно плъзна поглед по протежението на могъщата снага на приятеля си и вяло подръпна увисналия си мустак — Знаеш, знам, че знаеш и помниш... Ех, ех, приятелю и това ако е вечното колело на живота — здраве му кажи. Ние с теб при това положение, братко, сме се нагърбили с непосилна задача. — Раздиращ пристъп на кашлица го

разтърси. — Поне аз де... — допълни и замълча с наведена глава вкустващ и изпиващ до дъно горчивата чаша на безсилието си.

— Не, не мога да разбера, старий друже, защо трябваше да се случи всичко това, нима не страдах, нима не отдадох годините си в служба на доброто... знам, знам наивник съм, попревехнал романтик, но общо взето това е истината — чий грях изкупвам, след като животът ми беше едно десетилетно изкупление...?!

— Ех, ех, хитрецо, пак мълчиш, пак си някъде с мислите си...

— Дядка, нещо си се размекнал, а? — въпрос без отговор.

— На тези коренища ли говориш? Нали ви предписват разни хапчета против изперкване — стария у нас има купища — що не ги пиеш? — Ейб, явно постоял доста време до говорещия старец, бе усетил ранимостта му и думите звучаха грубо и нахакано.

Чичо Хенри не реагира веднага на прекъсналия мислите и словата му дребен, мазен дървосекач. Обърна главата си към него бавно и премести леко тялото си още по-бавно, но не отговори, гледайки тежко и безизразно през сивкавата пелена, покрила лицето и очите му.

— Какво си ме зяпнал така — да си пиеш хапчетата, викам, ама май нещо не се разбираме — продължи вече не толкова сигурно Ейбрахам под все така тежкия поглед на стареца. — Всъщност май си губя времето...

Чичо Хенри продължаваше да го гледа, без да проличи, че въобще го вижда.

— Деде, май наистина си куку — дошъл съм по работа, така че направо на въпроса — ти си сам, ние сме петима; ти си тук за цяла вечност — за или от, не ми пука — ние сме за малко; ти имаш дърва ние нямаме — схващаш ли? */Ако въобще ме чуваш?!/* Така че — взимам от дървата ти, а ти си ги набавяш по-късно — когато решиш — Ейб превъртя очи тъпо — правиш ни услуга, тъй да се каже. А?

Старецът не отговори. Внимателно, като че ли се страхуваше да не я счупи, премести дланта си по грапавите прорези в кората на бора. Напипа стабилна издатина и мобилизирал волята си започна да се надига. Движенията му бяха нереални и сковани. Отънелите му крайници се разгъваха мъчително, оставяйки впечатлението за отваряне на ръждясало джобно ножче. Усилието му беше върховно, но лицето му остана каменно, очите впити в секача. Единствено дясната

му страна потрепваше с неравни дълбоки спазми. Ейбрахам отстъпи леко. Старецът мълчеше. Котаракът все още се опитваше да се задържи с нокти в уютния скут на Чичо Хенри, който почти се бе изправил срещу топчестата фигурка. С последни усилия животното увисна с двете си лапи на панталона на стареца, след което с рязък отскок и мяукане се хвърли несъзнателно към Ейбрахам. Последният също така рязко се отдръпна и изпсува пискливо. Още стреснат погледна към стария човек.

Изправен в лоното на могъщия бор, Чичо Хенри бе възплащение на величието на старостта и мъдростта си. Дори и да беше последното възвисяване на този древен дух, достолепието му сякаш сплеска към земята Ейбрахам Сейтън. Старецът бавно протегна ръка и впери пръст зад гърба му. Дървосекачът дори не се обърна да погледне — жестът беше ясен и безмилостен. С препъване и няколко подскока се отдалечи като улично куче с подвита опашка и след като реши, че разстоянието е безопасно обърна окончателно гръб на стареца, псувайки и него, и котката, и колегите си, които го бяха оставили да поддържа домакинството им като пълен некадърник.

Чичо Хенри постоя още малко загледан някъде над къщичката отсреща, след което се обърна към своята и се затътри бавно като едва забележимо провлачваше единия си крак. Мигът на величие бе отминал — могъщ и величествен. На близкия ъгъл на барачката си старецът поспря. Залитна. Опря се на нея и се задави в хриплива кашлица. Приседна. Почти се свлече. Върховното напрежение го бе изтощило. Събрал сили най-после влезе вътре и с мъка полегна на леглото си. Придърпа одеялото наполовина върху тялото си и се унесе в неспокоен сън.

6.

— Живяхме кратко и щастливо — без предисловие продължи разказа си госпожа Дохърти, но пък и Чарли нямаше нужда от въвеждане. — Заедно имам пред вид. Често ходехме на *нашата* полянка и с часове лежахме под дървото, кроейки планове за бъдещето си — тогава още имахме бъдеще — мечтаехме — имахме право и на това. Постепенно заживяхме заедно — след като се оженихме разбира се — тогава нямаше друг начин. Сигурно сме били странна двойка. Най-странната може би. За него хората знаеха, че е чудак, но да намери и такава спътница в живота си — на местните им идваше в повече. Подиграваха ни се зад гърба, но и ни завиждаха, сигурна съм. Прочитах го в очите им, но ние не обръщяхме внимание. Те не ни бяха нужни. Сами си бяхме достатъчни, стигаше ни и разбирането на гората... *нашата* гора. Тогава наистина вярвах в това, вярвах, че гората е жива, че ни обича, както и ние нея, вярвах в Хенри, вярвах дори и в себе си. Ех, ех... Така или иначе ние продължихме да си ходим сред природата почти да живеем там, тя беше нашият истински дом, а полянката беше като олтар на щастието ни.

Госпожа Дохърти замълча гледайки Чарли, който цял бе в треската на любопитството, бе в разказа ѝ. Увлечен той все пак усещаше, че нещо важно предстои и прекъсването на старата жена го изнерви.

— Госпожо, защо спряхте, наистина ме измъчвате. Това да не е похват на разказвача? — смекчи тона си момчето.

— По-полека, по-полека, не препирай стария състезателен кон, дете, ще чуеш всичко. Спокойно. Само нека посъбера сили... смелост, все пак разравям с нокът гнила рана...

Чарли прехапа устни. Разбра, че е прекалил. Понечи да се извини, но в последния момент разбра колко жалко щеше да бъде и стисна зъби, сякаш да задържи думите си.

Без да забележи */или не искаше/* борбата на момчето, госпожа Дохърти продължи:

— Когато се появи дъщеричката ни продължихме този живот, но сега той вече беше прекрасен. Не мога да ти опиша, надявам се някой ден изживееш подобно щастие. Както и да е, дядо ти стана работник — нещо там по горите, не помня точно какво — и ние заживяхме през топлите месеци изцяло в гората. Понякога ми омръзваше, все пак бях млада, но като ги видех колко са щастливи, сърцето ми ме спираше да говоря с Хенри.

И двамата мълчаха. Чарли не посмя да се обади.

— Накрая дойде деня, когато всичко това свърши — старата жена преглътна трудно, продължи рязко, с ожесточение, сякаш дялаше думите от прясна стомана — Бяхме на полянката. *Нашата*. Под *нашето* дърво...

7.

— Хенри, хайде, моля ти се, стига толкова! Хайде да си тръгваме, ще замръкнем тук! — младата жена говореше умолително, но видимо изнервена.

Младият мъж, към когото тя се обърна продължаваше да подхвърля малката си дъщеричка във въздуха, под дебелия сянък на огромното дърво, без да показва, че е чул забележката.

— Хенри, нарочно ли го правиш? Накара ме да вися тук цял ден, въпреки, че ти казах, че не ми се идва, а сега се правиш, че не ме и чуваш!

Хенри свали детето в прегръдките си и зарови лицето си във вратлето му. Наболата брада на бащата погъделичка момиченцето и то се засмя звънливо. Младият мъж заръмжа като звяр, през смеха си, при което дъщеричката му започна да хълца от възторг.

— И недей така, че ще ѝ стане нещо! — допълни ядно младото момиче и сърдито им обърна гръб.

— Мамо, недей да ни се сърдиш. Само още малко. Нали така, Нели, хайде помоли майка си да е добричка с нас.

— Мама... — момиченцето избърбори думичката, като се усмихваше с огромните си черни очи.

Майката го погледна нежно, хвърли унищожителен поглед на бащата и им обърна гръб отново. Двамата се претърколиха и продължиха да издават своите звуци.

— А сега — хайде пак на самолетаа — Хенри рязко протегна ръцете си нагоре и момиченцето сякаш наистина полетя.

Зловещ пукот предизвести грохота на падащия клон. За частица от секундата бащата изви детето встрани, в опит да го запази с тялото си. Земното притегляне изигра съдбовната си шега. Миг по-късно двамата потънаха в клони и зеленина. Болезнен стон се чу от устата на Хенри.

Младата жена, с инстинкта на майката, се движеше почти едновременно със събитията. Почти.

— Нели, Нели, къде си! Хенри какво става с момиченцето ми, Нели, Нели... — майката панически дърпаше и късаше листата, които и пречеха да види къде са близките ѝ. Риташе настрани шибациите я безмилостно клони.

Хенри се размърда. Не беше в безсъзнание, но едва сега отвори очи. Клонът го беше ударил в ребрата и целия гръден кош го болеше. Но не това го интересуваше. Детето още бе в ръцете му. Телцето натежа. Хенри се загърчи като бесен, чупейки затисналите го клони.

Двамата родители едновременно спряха погледи върху неестествено отметнатата главичка на детето си.

Жената запищя. Погледът ѝ се изцъкли.

Хенри вдигна момиченцето и едната му ръка увисна счупена. Глух за болката, намести телцето над лакътя си и се втурна в луд бяг през гората, без да избира път и пътека. Жената загубила съзнание механично се понесе след него.

8.

— Дяволите да ви вземат, тъпаци с тъпаците, ще ви режа дърва, ще ви ги цепя, печката ще ви паля! — Ейбрахам Сейтън извиси глас, като не спираше да ругае, докато нареждаше в неравна купчинка насечени от него цепеници — Боклуци! Ейб — това, Ейб онова, писна ми! — човечето спря, изправи се и загледа страшно изпод потните си вежди — сам беше, можеше да си го позволи.

Когато реши, че чувството му за самоценност е удовлетворено, Ейбрахам се наведе и нагласи последното кръгло пънче, което се нуждаеше от допълнителна обработка и с яд замагна, като ругаеше по целия път на брадвата до долу. Две парчета отхвъркнаха в резултат. Секачът се изправи, подпря се на сечивото си и огледа критично невдъхващата доверие купчинка, която беше съумял да натрупа криволяво, обработвайки намерените около бараката разхвърляни дървесни отломки. Не му се искаше да признае, но с това количество единствено можеше да си навлече гнева на своите колеги, ако не и нещо повече. Нямаше начин, трябваша още. Измери със свъсен поглед околните дървета, обточили неравния ръб на полянката, на която се намираха постройките. Ядно метна брадвата настрани, хвърли небрежно двете цепеници, търкалящи се в краката му, върху купчината и хлътна в барачката.

След минута-две излезе сумтейки, с резачката си в ръка. В очите му блесна поглед на хищник дебнещ своята плячка, който явно бе изровил от резерва си „специални случаи“. Обърна се на другата страна, като все още гледаше страшно. Група млади букови дървета — всяко с дебелина не повече от шията на Ейб, прокраднали се сред околното море от иглички, грабнаха погледа му. Бяха стройни, свежи и като дърва за огрев биха били полезни около година след като са отрязани, но лицето на „ловеца“ блестеше от ловна страст.

Още крачейки, преди да стигне до тях, нетърпелив, Ейб запали резачката си и тя запърпори равномерно, сякаш весело. С премерени движения отрязва няколко клона от близките ели, които му пречеха да се добере до стволовете на своите жертви. Резачката изгъркори, като че

настройваща тоналността си за предстоящото представление. Ейбрахам Сейтън преглътна шумно и се наведе към най-близкото дръвче. Резците на веригата захапаха свежата кора. Резачката зави. Влажна, белезникаво-жълта дървесина се разхвърча подобно на празнични конфети. Само че тук вилнееше смърт, а народите, празнуващи смъртта не използват конфети...

Дръвчето клюмна върху другите осъдени, сякаш падна в ръцете им. Гората проплака. Очите на Ейб щяха да изхвъркнат от екстаз — той громеше, той командваше парада. Второ дърво... трето... замахна нататък. Дали далечна съвест или гузно подсъзнание спря ръката му не стана ясно, но на следващото дръвче той спря. Прохъркващите от инерцията на веригата резци спряха сякаш с неудоволствие в снагата на дървото. С усилие Ейбрахам ги откачи от него и огледа полесражението. Подсмихна се. Беше доволен.

След като довлече последното дърво до бараката, доволството му вече се бе изпарило напълно. Пусна го троснато на земята и избърса мокрите от сока му ръце в панталоните си. Дишаше тежко, капчици пот бяха оросили челото му. Една от тях се търколи и влезе в окото му. Залютя силно. Неудоволствието се превърна в ярост и прозвуча като канонада от ругатни, докато той търкаше неистово лицето си с ръка. Полека дразнещото глождене намаля, но Ейб все още се въртеше и псуваше, като търсеше с виждащото си око нещо, върху което за излее яда си. Не намери. Задоволи се да обходи с унищожителен поглед отсрещната барачка на стареца и голямото дърво до нея. Спря за миг око, гледайки с омраза, след което седна и запуши, поклащайки заканително глава без ясен адрес. От време на време избърсваше по някоя сълза, отронваща се някак не на място от още притвореното му око по скулата.

Досмуквайки фасата си, Ейбрахам влезе в бараката на работниците и след кратко търсене впи устни в гърлото на шишето с уиски за около половин минутна страстна целувка. Шумно пое въздух на последната глътка, стовари бутилката на масата и събрал сякаш сили излезе залавяйки се за работа.

Още преди да свърши с първия дървесен труп, разбра грешката си. Рязането на суровото дърво не спореше и в крайна сметка се събра материал, за малко повече от един наръч. От одевешната „наслада на хищника“ нямаше и следа. Досадна и изнервяща му се струваше тази

работа. Беше я започнал и нямаше как — с неудоволствие, дори с усилие, Ейб продължи нататък. Пуфтеше и издаваше звуци, сякаш труда на Сизиф беше детска игра в сравнение с неговия. Тъй като бе сам, човекът даде простор на циничния си речник, псувайки при почти всяко свое движение с вещина, която би изумила всеки фен на псувнята като изразно средство.

Наведен към последния ствол, Ейбрахам се стресна от звънко мяукане, прозвучало почти в ухото му.

— Мамицата ти! — човекът подскочи, в едното му ухо пищеше резачката, а в другото призрачното мяукане на котката.

Робърт, свикнал с добродушието на Чичо Хенри, не усети заплахата в крясъка на човека пред него и доверчиво се уви около крака му.

— Махай се от тук, гадино! — Ейб отхвърли Робърт с рязко движение на крака си. Мигновено в съзнанието му изникна пресния спомен за предишната им среща и особено за унижението, на което беше подложен и той присви очи. Котаракът измяука и настръхна. Не разбираше агресията на човека, затова не побягна.

Секачът поднови занятието си още осмисляйки ситуацията, но косъмчетата на врата му бяха настръхнали. Агресивната страна на малодушието му се пробуди. Подсъзнателно усещаше възможността за безнаказана компенсация за всичко, претърпяно напоследък — „В тая шибана пустош!“, както я бе нарекъл в ругатните си одеде. Предстоеше съзнанието му да асимилира тази възможност и да даде воля на първичното. Не се наложи да го прави.

Ново отъркване в крака и мек котешки говор. Ейбрахам потръпна сепнат. Котката отскочи. Механично дърварят замахна с гъргорещата резачка и го перна по задницата. Кървави пръски и козина се сляха във въздуха с болезнения стон на животното. Като в дивашки танц инерцията на резачката завъртя топчестия секач и със силата на този замах Ейбрахам изрита падащото, висящо сякаш в пространството, тяло на животното. Черната топка от сплъстена от кръв и козина отлетя в близките храсти, където сякаш изчезна в земята, а звуци, дори и да издаваше — бяха погълнати от песента на машината.

Самият Ейбрахам не възприе напълно ситуацията. Той бе отчел само отделните действия и изключително доволен от себе си, сякаш изтри котарака от случилото се, наслаждавайки се на сполучливия

пирует и воле. Вече нямаше, на кого да се сърди. Беше отмъстен, така да се каже. За друг вероятно би било странно, но той някак по своему бе намерил душевния мир. Това също едва ли осъзнаваше, но с усмивка на уста, сякаш окрилен довърши с бодри движения последното дърво. Събра разхвърляните наоколо късове, подреди ги по своя си начин /т.е. „почти“ разхвърляни/ и понесе резачката към бараката. По лицето му не се четеше нищо друго, освен задоволство. Пътьом, в несмислен порив, размаха юмрук към отсрещната постройка — така, просто профилактично, без злоба или каквото и да било друго чувство. Доволен от свършената работа влезе да довърши останалото в бутилката уиски, без да забележи стичащата се по китката му кръв, препускаща жива доскоро във вените на Робърт.

9.

Чарли бе заровил ръце в наведената си глава и вдишваше дълбоко, лъчът на болката сякаш бе опарил и неговото сърце. Като истински войн старата жена продължи:

— Трябва да довърша, длъжна съм пред себе си, пред Хенри, пред паметта...

— И пред мен... — глухо допълни Чарли.

— Да — и пред теб, може би най-вече пред теб. Отчуждението помежду ни се промъкна още в болницата, докато чакахме вече известния резултат. Хенри тихо плачеше. Тогава това ме отврати. Сега знам, че той бе достатъчно мъж за да си го позволи, достатъчно обичащ баща, за да го направи. За мен обаче от тук нататък съществуваше единствено смъртта на дъщеря ни и скръбта ми се озъби безмилостно срещу него. Неговото дърво я уби. Неговата гора го направи. Уби я безполезната му страст към онези пуцинаци.

Чарли вдигна глава, очите му проблеснаха в падащия мрак.

— Тогава мислех така — страдах, не ме вини за това. Виновна съм, че бях егоист в скръбта си, мъстящ, незнаещ милост. А страданието на Хенри беше неизмеримо по-голямо. Всичко, което ти изброих току-що той много по-добре го усещаше. Вината го прогаряше като безпощаден жиг, аз от своя страна — признавам греха си — никога не му спестих нищо от тези тежки обвинения. Болеше ме, а нямаше лек за тази болка. Инстинктивно карах дядо ти да страда, за да я заглуша поне за миг. А Хенри не бе на себе си, изчезна за дни наред. В тези дни нямаше покой за душата ми. Проклинах деня, в който го срещнах — банално, но съм сигурна, че е била такава, защото тази реакция идва неизбежно и винаги, независимо от различните лица на болката. Един ден дядо ти се върна. Гледаше ме с трескави очи и мълчеше. Държеше в почернените си ръце торба пълна с нещо. Гняв и истерия заляха най-благородния човек на тази земя — крещях като луда. Когато свърших той промълви само няколко думи — бе изкоренил дървото, изгорил го и наоколо бе засял кипариси, като олтар

на страданието ни — така каза — в торбата носеше въглени от дървото-убиец!

Чарли не каза нищо, когато старата жена замълча. Очите му гледаха спокойно дори със състрадание към жената пред него — толкова силна одева и толкова слаба сега под бремето на миналото.

— Това беше последната ни среща. Дядо ти си тръгна и никога повече не го видях. Ах, как горчиво съжалявам, колко години, десетки години ми трябваша да разбера жертвата, която стори този страдащ човек. Но всъщност има моменти, които ако пропуснеш с нищо и никога не можеш да замениш. Никога никъде другаде не можеш да компенсираш. Цял един живот ми трябваше да го разбера. И сега, накрая, защото чувствам, че той е близо, аз трябва да се изправя лице в лице с Хенри, лице в лице с живота си, за да поискам прошка. За миналото си! За бъдещето си!

— Да, моето момче — допълни старата жена след кратко мълчание, — за бъдещето си. Защото, когато дойде мига — не знам кой е този миг и кога точно идва, но идва — обръщаме се назад и осъзнаваме, че тези, покрити с кафяво-сив, влажен прах, отломки от спомени, всъщност са нашето изживяно бъдеще. Бъдеще, за което в миналото сме се надявали, че ще донесе нещо, което си заслужава всички изпитания, през които преминаваме! Имах дан за плащане към това бъдеще, което не се случи и започнах да го плащам, благодарение на теб!

Госпожа Дохърти се умълча замислено, като лекичко се поклащаше напред-назад.

— Знаеш ли, кое обаче, моето момче, е най-тъжното и най-странното, най-страшното в тази моя история?

— Не — отговори Чарли чистосърдечно, защото на него всичко в тази история му се струваше тъжно и странно, дори страшно.

— Най-тъжното, моето момче, и в това мисля е моята трагедия, е, че не с живота на всеки се случва така. Не на всеки от нас съдбата отрежда избор, последствията, от който да плаща цял живот. При мен обаче обстоятелствата се стекоха така и не мога да се сърдя на никого, а и дори и да го направя — ефектът ще бъде нулев.

— И сега не мога да кажа, защо точно на теб разказах всичко това, но го направих и връщане назад няма. Не мисли, че не съзнавам, че го сторих най-вече заради себе си, но се надявам по някакъв начин

това да ти е от полза, да ти даде отговори на някои въпроси, които си си задавал до сега или които предстои да срещнеш. Казвам ти го, защото в мен частица наистина се надява /и ще се надява/, че тези неща се случват само в живота на някои от нас — госпожа Дохърти тръсна глава и продължи бодро — Трябва само да внимаваш, Чарли, за онзи миг, който не бива да пропусках и ще успееш! Вярвам! Виждам го в теб!

Мимолетна тревога прелетя като злокобна сянка над момчето. То се взря дълбоко в очите на старата жена. Не видя заплаха. Успокои се и без да и отговори се отпусна назад. Старицата го гледаше напрегнато, сякаш очакваше присъда.

— Чарли... — момчето се протегна, стисна ръката ѝ, погледна я и дружелюбно ѝ смигна. Жената въздъхна.

— Ха, то приближава време за слизане май, а? — внезапно каза госпожа Дохърти с променен тон, но очите и казваха, че никога няма да забравят.

— О, да! — поде момчето с облекчение.

— Я, аз да се оправям, че нали ни знаеш старците, малко не сме в крак с времето. — Жената продължи да говори като в думите, изражението и прозираше близостта, която чувстваше към младежа.

Чарли също започна да се подготвя за слизане, като се стараше да не мисли над казаното. Колкото и малък житейски опит да имаше, знаеше, че възприетото трябва да отлежи известно време, след което само дава отговор на всички въпроси. Необяснима тревога сякаш докосна сетивата му. За дядо му. Спря с ръка наполовина протегнатата в раницата. Не, не идваше от госпожа Дохърти. Гората? Момчето несъзнателно прокара ръка по челото си, като че ли да отърси неприятното чувство и продължи да се приготвя.

10.

Дърварите почиваха. Бяха изсекли доста голям участък и денят беше към края си, но отговорникът им — Уилкинсън — по никакъв начин не показваше, че го интересува, нито правеше опити да се намесва с указания. От предобедния разговор до сега не бе отронил дума, нито бе показал, внимание към подчинените си. Те от своя страна отговаряха със същото, дори донякъде бяха доволни, че не им се налага да общуват с него. На няколко пъти Джеймс направи забележки в смисъл „копеленцето се научи от къде духа вятъра“, но разговора в тази насока не потръгна, не бе интересен след вчерашната безславна капитулация на Уилкинсън. В крайна сметка четиримата седяха на повалени трупи, недалеч един от друг — работниците — пушейки мълчаливо, а инженерът — просто мълчаливо.

Колин се размърда.

— Господин инженер. — Джеймс го измери недоволено с поглед, но не каза нищо — Господин инженер, искаш ли цигара? — Джеймс отново го изгледа косо, а Хансен се засмя беззвучно всмуквайки от своята.

Уилкинсън изненада и себе си като прие. Запали от цигарата на Колин и пое дима. Никога не бе пушил сериозно, поради което се задави в кашлица. Чертите на Джеймс се отпуснаха в насмешка, а Хансен само кимна на себе си.

— Ти, май, не пушиш, а? — младежът кимна кашляйки — Аз, за работата да ти кажа. — Колин завърши встъплението си и заговори по-уверено — Ние тука, такова, ще привършваме, още три-четири дървета и край. — Беше се наел с дипломатическата мисия на общуване с Уилкинсън.

— Край за днес или въобще.

— Нацяло! — отсече Харди иззад гърба на колегата си и зачака отговор допушвайки цигарата си.

— Добре, Тентън — Уилкинсън продължи да говори на Колин — Ще проверя количеството и като свършите — тръгваме. Нещо друго.

— Не, няма какво — каза работникът — аз ще ви извикам на тръгване.

— Наистина няма, освен да ми подържиш оная работа — каза Джеймс високо, като хвърли фасата от цигарата си през рамо — Хайде Колин, да свършваме! — Хансен поклати глава доволен и започна директно да се подготвя за тръгване, като остави другарите си да довършат.

Уилкинсън, без да дава вид, че е чул последната вулгарна забележка, извади от джоба си бележник и се заразхожда сред повалените дървета, отбелязвайки нещо от време на време. Неусетно стигна до кипарисовата полянка */все още бе такава, макар и по различен начин/*. Тук резачките се чуваха глухо и той седна заслушан в горския шум. Дръпна от цигарата и я загаси недопушена в пръстта. Стори му се, че гората сякаш му заговори. Огледа се — нямаше кой друг да бъде. Наведе се, като че ли да чуе по-добре. Вятърът тънко свистеше в иглестата трева. Тъжен напев му пригласяше. Уилкинсън усети нечие присъствие — създания, долавяни само от вторичните му сетива. Гората сякаш беше жива. И страдаше... Небето чернееше и страхът го докосна. Стана бързо и се затича към шума от работещите зад възвишението — каквито и да бяха — хора бяха. Превали височината, но тях ги нямаше. Резачките бяха замлъкнали, чуваше се човешки говор, но хора не се виждаха. В падащата нощ Уилкинсън забеляза светлата лента на пътеката към постройките и инстинктивно се затича натам, удвоявайки усилията си.

Колин потърси началника си, докато другите двама се качваха в джипа. Взря се в сумрака без надежда да види нещо.

— Хайде идвай, тоя си е тръгнал — извика Джеймс.

— Ами ако не е?

— Ами ако не е — ще си тръгне. — Джеймс и Хансен се заляха от смях.

Колин прие забележката освен за смешна и за съвсем основателна, а и не се чувстваше комфортно в тъмната притихнала гора. Огледа се протоколно за последен път и се затича след тръгващия джип.

— Чакайте бе, ей, идиоти! — извика затръшвайки вратата. — Да не смятахте да ме оставите тук, а?

— Ами! — толкова ценен кадър като теб — В никакъв случай, само, че — педала на газта ми залепна за подметката. — Джеймс се хилеше доволно.

— Залепнал той, залепнал друг път, прошка за вас само ако почерпите нещо в хижата! — Колин с лекота прочете мислите на събеседниците си.

— То една хижа, ами, хайде..., но виж за почерпката — смятай, че чашата вече ти е налята — Джеймс увеличи скоростта.

— Така, по-бързо. Дано оня дребосък да е запалил печката, че го убивам — додаде лаконично Хансен боботейки, след което всеки се унесе в мислите си, сред бръмченето на мотора и полюшванията на неравния горски път.

11.

— Хайде, момче, побързай! — подвижна дребната стара жена със бежов шлифер и кафяви обувки на следващия я младеж.

— Идвам, идвам, госпожо — отвърна Чарли, докато се бореше със стъпалата на вагона — какво носите в този куфар, нещо за контрабанда или пък труп? — продължи момчето с усмивка, теглейки с усилие огромен четвъртит куфар по влажния перон.

— Трупа на живота си нося, хайде, хайде! — без никакъв сантимент изстреля госпожа Дохърти и махна нетърпеливо с ръка без да се обръща.

— Идвам, спокойно. — Между двамата неусетно се бе зародило, ако не приятелство, то поне взаимна симпатия. — Но защо бързаме толкова и без това пристигнахме по-рано. Аз поне не мога да стигна днес до дядо си, вие сте по-лесна — къщата няма да Ви избяга.

Госпожа Дохърти се обърна рязко и го изгледа косо и насмешливо.

— Ти си тръгнал при дядо си, нали — момчето кимна — чакай това чудо да се разкара — влакът подаде остър сигнал и потегли, като остави двамата сами на нощната гара — А, мен като ме гледаш къде съм тръгнала, за гъби ли? — скастри го бойката старица — От тук отиваме направо при Хенри — допълни, врътна се енергично и запрепуска по перона със ситните си крачки.

— Супер, но... с какво?

— Ха! — госпожа Дохърти се спря така рязко, както бе тръгнала — Виж за това не бях помислила, ех, мисълта вече ми изневерява. Ами сега? — момчето не отговори веднага и двамата продължиха бавно.

— Сетих се. Тук нямам много познати, но има едно момче, не много по-голям от мен, правили сме лудории заедно преди, като малки. Може да се каже, че сме близки. Той носи пощата на дядо ми и се виждаме понякога.

— Добре, виждате се и какво! Карай малко по-живо! — духът на жената сякаш пламтеше.

— Та, той има едно малко моторче, разнася с него пощата, можем да му го поискаме...

— А, не можем ли да поискаме направо една кола. Под наем. Старите ми кости, а и багажът — посочи с палец внушителния куфар — определено ще се чувстват малко дискомфортно върху това... моторче — думите бяха казани като въпрос, но бяха всъщност едноличното решение на старата госпожа — нетърпящо възражение.

— Но... кола аз не мога да...

— Аз мога, хайде!

Градчето Маунтсвил бе типично планинско градче — стръмни улици, квартали, накацали по възвишенията, нещо като централна част и най-вече основната му характеристика — беше мъничко. Поради тази причина, двамата пътешественици напредваха бързо из заспиващия град. След кратко време вече приближаваха целта си. Старата жена все така подканяше нетърпеливо мъкнещия огромния куфар младок да побърза.

Стигнали до къщата на пощальона, те се спряха и Чарли натисна звънеца на входната врата веднъж.

— По-смело, момче, по-смело! — госпожа Дохърти се повдигна леко на пръсти и зазвъня настоятелно.

Отвътре се чу движение и вратата се отвори.

— Кой е? — действително на вратата стоеше същия младеж, който донесе на Чичо Хенри вестта за идването на Чарли.

— Здравсти, Дейви! Аз съм Чарли.

— О, Чарли ти ли си бе, човек, много рано пристигаш, по никое време! — погледна бегло часовника си.

— Именно, по-рано пристигнах и сега се чудя как да се добера...

— Здравей, младеж, всъщност става дума, че ни трябва превоз — намеси се госпожа Дохърти, избутвайки Чарли встрани. — Колата ти под наем — поясни тя. — Защото иначе ще ни изядат вълците в тази тъмнина, там из горите.

Двамата младежи се сепнаха при тази атака. Старицата обаче бе взела нещата в ръцете си и не след дълго госпожа Дохърти и Чарли отново бяха спътници. Този път в поостарелия пикап, чиито цвят се губеше някъде в необятните нюанси размити по границите между жълтото, бялото и сивото, който бащата на Дейви им бе отстъпил под непрекъснатия словесен напор на старата жена.

Фаровете на машината бележеха неясно пътя, по който се движеше. Контурите му се губеха някъде встрани. Големият автомобил сякаш си проправяше път в наситената материя на тъмнината наоколо. Светлините повече засилваха това впечатление, отколкото помагаша на седящата зад волана госпожа Дохърти. Тя се бе наместила върху две възглавници, сложени върху притиснатата плътно напред седалка. Мълчеше, вперила поглед в тунела проправян от фаровете. Мълчеше и Чарли. Пътят се виеше нагоре, завой след завой, като че нямаше намерение да свърши никога и монотонно повеждаше мислите на двамата из дебрите на историята, която ги свързваше... Която ги бе свързала завинаги.

Старата жена се размърда неспокойно.

— Момче, какво си се умълчал?

— Мисля за дядо си. Нещо съм нервен. Не знам, може би от тъмнината, пък и съм май вече доста поуморен...

Госпожа Дохърти кимна.

— И с мен е така, мислите ми все се отклоняват към него, сякаш ги вика. Като се замисля — нещата се натрупват едно след друго, задълбават все по-надълбоко и ми става страшно. Краят приближава, вече нямам сили да се противопоставям и тези болезнени стрелички, като че ли го усещат и са безпощадни... — старата жена не уточни за кой край говори, но въпреки умората, която отчетливо бе белязала лицето ѝ, се усещаше осезателно, нетърпението да стигнат и напрежението, което то пораждаше в душата ѝ.

Думите ѝ го потвърдиха:

— Тези завой сякаш нямат край, като че ли пътуваме в бездънния Космос. Момче, да не би да сме объркали пътя?

— Не, но имам същото чувство, дано стигнем скоро, защото вече ми писна. — Чарли премълча неясните си предчувствия и забарабани по таблото на стария „Форд“.

Старата жена не каза нищо, но настъпи педала на газта с несвойствен за годините ѝ ентузиазъм, сякаш споделила мислено тревогата на момчето. Тъмнината покрай пикапа запрепуска стремглаво, като от време на време, при завой, нощните дървета покрай пътя изскачаха пред очите им от прегръдката на мрака. Движението на колата създаваше илюзията, че в мрачно погребално шествие се бяха запътили нанякъде.

12.

Тъмнината загръщаше малката полянка и разхвърляните по нея постройки. Обитателите на една от тях насищаха атмосферата с глъч и силни крясъци, а другата, в която също трябваше да има живот, тънеше в мрак и тишина.

Чичо Хенри полузавит, спеше неспокойно. Често потръпваше и простенваше от болка, но нито това, нито тежката кашлица го пробуждаха напълно. В стаята беше студено. Като че цялото й пространство беше потънало в някакъв вледеняващ вакуум. Уютната печка сякаш гладна и сърдита гледаше хладно през полуотвореното си прозорче.

Нов пристъп на кашлица. Старият човек се възви и поизправи на левия си лакът, посегна с дясната си ръка към лицето, но тя сковано само се премести върху гърдите му. Старецът изстена с болезнена гримаса и като че се пробуди. Жален звук доловиха ушите му. Той все още повече спеше, отколкото да беше буден. Предпазливо размърда крайниците си, отвори очи и се заслуша. Жалният звук се повтори този път по-отчетливо — тих, но някъде отблизо. Чичо Хенри настръхна, познал гласа на Робърт. Усетил болката в него старецът се надигна рязко, пренебрегвайки парливите пробуждания в ставите и мускулите си.

Робърт продължаваше своята тъжна песен.

Едната ръка на старият човек поддаде и той почти станал, рухна отново на леглото. Мяукането сякаш приближи. Чичо Хенри не виждаше нищо в тъмнината, но страданието в гласа на котарака проблесна в съзнанието му. Той енергично, забравил */или оставил за по-късно/* всичко друго, се изправи. Панически се засуети из тъмната стая, неориентирано търсец светлина.

Стъпи на нещо меко. Робърт изпищя пронизително. Механично старецът се наведе и опипвайки пода го взе в ръцете си. Котаракът мяучеше с всички сили. Тоновете на плача му се забиваха като игли в мозъка на Чичо Хенри. Той се разтрепери и започна да гали верния си приятел.

Нещо лепкаво пролази по ръцете му. Старецът се сепна и изпусна животинчето на земята. Досетил се за истината, трескаво затърси ключа на лампата, която накрая просветна с тъжната си светлина. Човекът се обърна рязко и потърси Робърт с очи. Два жълти огъня пламтяха сред черната козина и гледаха към него с неизречима молба. Котаракът, вече едва издаващ звук, с конвулсивни движения на предните си лапи се влачеше към своя стопанин, търсейки закрила в агонията си. Задницата му представляваше отблъскваща смес от сплъстена козина, кръв и вътрешности, които създаваха призрачен ореол на достойното животно.

В първия момент Чичо Хенри отстъпи крачка назад, след което се хвърли към умиращия котарак. Пое го на ръце и му заговори галено и успокоително. С несъзнателни */и безсмислени вече/* движения старият човек заопипва задницата на питомеца си, сякаш с надеждата да му помогне. Старецът още говореше, когато забеляза, че котешките очи са изгаснали. И деветия живот на верния Робърт бе отлетял невъзвратно.

Въпреки това Чичо Хенри го положи внимателно, покривайки го с одеялото. Изправи се и безмълвен се загледа в малката купчинка пред себе си. Само висша сила би могла да разбере какво става в този момент в душата на стария човек, какъв ураган от страдание и ярост бушува в нея в тази минута.

Старецът извърна глава и втренчено се загледа през прозореца към отсрещната постройка, откъдето продължаваше да струи необузdana глъч. Очите му заблестяха със странни искри, лицето му бе станало неузнаваемо. Гърлен стон се изтръгна иззад стиснатите му зъби. Хвърли последен поглед към леглото и се втурна навън.

Старият човек се придвижваше с големи скокове, сякаш неземна сила вилнееше в старческото тяло и дух.

Добродушния Чичо Хенри в тази минута бе страшна гледка. Никога през живота си не бе изглеждал, не бе действал така. Освен веднъж.

Болката от нанесените удари бе простряла плаща си над съзнанието му. Гората потръпна.

Мигове бяха нужни на стария човек да достигне бараката на секачите. Мимоходом се наведе и грабна нещо облеганото до вратата, преди да нахлуе вътре.

14.

— Госпожо, вие чувствате ли се някак странно, чувствате ли нещо... различно...?

Старата жена се извърна към Чарли, погледна го и продължи да следи пътя пред себе си.

— Безпокойство! — след кратка пауза отговори тя — не мога да си го обясня, но сякаш Хенри има нужда от помощ. Не вярвам в такива измислици, но в момента така се чувствам...

— Странно, колкото повече приближаваме — като че ли го чувам... Надявам се да е някакво психическо самовнушение. — Чарли погледна старата жена с надежда.

Тя не отговори.

— Никога дядо ми не е имал нужда от помощ, — като че ли, за да окуражи себе си продължи момчето. — Не вярвам да има и сега. Той никога не е имал и врагове, а и гората го обича... — не довърши, защото наистина не си обясняваше точно какво чувства и затова му се струваше, че говори несвързано.

Сивата лента на горския път пробягваше пред стария „Форд“. Постепенно приближаваха местността, към която се бяха насочили, но все пак няколко километра ги деляха от нея и на Чарли му се струваше, че никога няма да стигнат.

— Не знам, момче, не ми се мисли точно сега. Наистина съм притеснена, но предлагам да пристигнем на място и тогава да изясним нещата, а не да си „чешем езиците“, както се казва и да нагнетяваме напрежение. Това е критика не само към теб, но и към мен самата, защото всяка секунда ми става все по-тягостно. Разбираме се така, нали, приятел? — този път госпожа Дохърти гледаше, очакваща подкрепа.

Момчето, усетило доверието на възрастната жена, кимна сериозно и почти ритуално, след което несъзнателно започна да брои познатите му завои.

15.

— ... и тая мадама, разбирате ли — тя беше луднала по мен! — Ейбрахам се огледа за въздействието на думите си — Да, бе! — без някой да е изказал недоверие */поне гласно/*, допълни той.

— Хайде, хайде, продължавай. Добре, че ти е обърнала въобще внимание — подкани го Колин, докато другите двама просто мълчаха и го гледаха. Ейбрахам погледна към колегата си с престорена обида, но продължи, защото по важно за него беше, че другите му *обръщаха внимание*.

— Много, яка жена, неповторима — продължи като се подсмиваше — от дума на дума, нали си ме знаете — скептично поклащане на глави в отговор — и стигнахме до най-важното — вкарах я в леглото. Не бе лесна работа, обхождах, захождах — най-после се вкопчих в нея като пиявица, че като се почнахме... Свалям й аз бикините с мощно движение — Хансен се засмя — и ги мятам на нощното шкафче — в един момент, гледам — а! — шкафчето изчезнало, а те се прострели и наполовина върху масата... — сланинките по гушата на дребничкия секач се затресоха в смях, общ кикот го последва, подплатен активно от изпития алкохол.

— Т'ва бикини ли са били, бе, Ейб, ясно защо ти е пуснала — тая е била с памперс, бе... за слонове... — дружен рев придружи тези думи на Колин, Хансен тупна Ейбрахам по гърба, от което той се задави в смеха си.

Уилкинсън привлечен от шума се подаде от задната стаичка, въпреки решението си да не общува с тях.

Джеймс също се поддаде на общото веселие в първия момент, но все още бе ядосан на дребния секач и това, че той стана център на внимание, явно не му се нравеше. Затова надвиквайки глъчката, попита с нескрито пренебрежение към досегашния разговор:

— Ти, Сейтън */наблегна на името/*, какво ми говореше, нещо за оня дядка — приказвал с дървото казваш, а?

— Да, точно така — включи се веднага Ейбрахам, в стремежа си да не губи благоразположението на околните. — Тоя деди е пълно куку,

въобще не е в ред — стои си там до онзи дръвник...

В същия момент вратата се отвори с трясък и Чичо Хенри връхлетя върху „идиличната картинка“. Стол отхвъркна. От очите на стария човек струеше някаква нечовешка енергия и изпепеляваща омраза.

Силен удар отхвърли Ейбрахам назад и той с цялата си тежест се метна върху печката. Лицето му залепна за нея като стикер. Зверски крясък огласи настъпилата тишина. Старият човек вече сееше удари наляво и надясно около себе си. Сопата на Ейбрахам, която бе грабнал пътьом, зловещо се люлееше в ръката му. Множеството високо отрязани части от клонки стърчаха заплашително, от което ствола на борчето изглеждаше като боздуган, вещаещ Страшния съд. Едно от тях звучно се заби в бузата на ставащия от мястото си Джеймс, като го върна обратно, но вече долу на пода. Ейбрахам продължаваше да крещи ту жално, ту в панически ужас. Дългото тяло на печката лежеше до него и тънки змийчета огън пролазваха по пода от разсипаните наоколо дърва. Нов удар — Чичо Хенри уцели Хансен в плътната му шия, извърна се и замахна към Колин. Той отскочи. Старецът залитна, катурна масата и тя се стовари върху опитващия се да стане Джеймс, който ахна от изненада и болка. Чичо Хенри се завъртя около оста си от инерцията на ненадесения удар, но я използва, за да стовари следващ върху гърчещия се Ейб. Огънят крепнеше и нагнетяваше въздуха с нездрава горещина. Окопитилия се Колин използва момента и удари развилнелия се старец в гърба с един от столовете. Чичо Хенри изхриптя и стъпи несъзнателно в страни. Кракът му срещна лицето на Джеймс */по-точно кървавата му страна/*. Онзи изрева и бясно се заизвива изпод отломките от мебели, с призрачен поглед, решен да се изправи. Хансен нанесе в същия миг тежък удар по приведения старец, някъде в областта на рамото и шията, който сякаш развали някакво заклинание и сломи енергията движеща магически старческото тяло.

Това обаче не бе напълно вярно, защото политналия Чичо Хенри съумя да смуши със сопата огромния скандинавец в учудващо мекия му корем. Хансен се преви, но замахна за нов удар, който сигурно щеше да убие стареца, ако Уилкинсън */събудилия се сякаш Уилкинсън/* не го беше блъснал с тялото си към вратата, поемащ удара с бедрото си, ритайки силно Хансен в лицето с коляното на другия си крак. Не

губи време да осмисля или оглежда обстановката, а подхвана свличащия се Чичо Хенри и го избута навън. При отварянето на вратата огнените езици лумнаха по стената на барачката, оставяйки тънки струйки жив пламък да се полюшват по нея.

Уилкинсън проследи с бегъл поглед стария човек, който залитащ по полянката се изгуби в мрака, извън осветяваното от оскъдната светлина на външната лампа пространство. Решителност блесна в очите на младежа, кръвта му заигра. Обърна се рязко и скочи в бараката през още незатворилата се врата.

Мощен удар на Хансен го просна на земята.

„С Хансен шега не бива.“ — основно правило, което той неразумно бе забравил.

Огромния човек се приведе и методично и безмилостно заналага свилия се на земята инженер, като при всеки удар се чуваше глухо тупкане, съпроводено отначало от опити за защита и викове, а покъсно само от викове, все повече приличащи на скимтене. Джеймс се отърси от отломките от мебели по себе си и зарита с тежката си обувка беззащитния Уилкинсън. Ейбрахам пицеше. Колинс се суетеше около тях, опитващ се да удари и той. Огънят неусетно обгръщаше стаята, задушлив пушек се къдреше по тавана.

Хансен удряше безмълвен, дори безпристрастен, докато Джеймс риташе с настървение и злоба. Алкохолът струеше по вените му. Лицето му, наполовина в кръв, беше разкривено в гримаса, която много приличаше на усмивка. Лявата му буза бе разкъсана и краищата на устата му висяха като подскачащо желе навътре в устната му кухня, което натрапчиво засилваше впечатлението за сатанинска усмивка.

Уилкинсън беше притихнал, но Хансен не спираше — бавно и методично. Джеймс обаче бе достигнал върха на опиянението си и пасивната жертва го вбеси още повече.

Огледа се.

Колин, сякаш една мисъл с него, му подаде резачка. Джеймс я пое. Сега вече се усмихна. Изрита Уилкинсън за последен път и се втурна навън. Колин го последва.

Очите му настървено затърсиха стареца из поляната. Шум на счупени стъкла и дърво възвести полета на Уилкинсън през прозореца. Джеймс не отмести поглед встрани.

Хансен, явно загубил интерес към жертвата си, се промъкваше през отломките и гъстия */вече/* дим натам, откъдето чуваше хленча на Ейбрахам. Скандинавецът се наведе, за да може да го види през мъглата на задушливия дим. Лицето на топчестия секач, наполовина обезобразено, като че още гореше без пламък, но не натам гледаше Хансен. Със зловещ звук огънят напредваше по стените и тавана и тук именно беше по голямата опасност, той го знаеше. Ейбрахам забеляза колегата си и замлъкна с надежда. Хансен го прескочи и замахна с дюшека на леглото */което преди беше/* зад печката, стараейки се да загаси пълзящия огън. При удара по стената вдиша огромно количество дим и се преви в кашлица. Ейбрахам запищя отново.

Отвън Джеймс и Колин „душеха“ из поляната като хищници дебнещи жертва. Колин нададе слаб вик и посочи встрани от бараката на Чичо Хенри. Там старецът, несъзнателно уловил се за върха на подрастваща елхичка, търсец в нея опора, се олюляваше подобно на безпаметно пиян човек, сякаш за него времето и пространството бяха свършили, не съществуваха.

Джеймс реагира на повика на приятеля си и се извърна рязко. Пътном обаче погледът му срещна огромния бор на Чичо Хенри. Усмивката му *вече* бе сатанинска. Той се затича към величественото дърво, като запали резачката, извил цялото си тяло, готов за удар. От гърлото му се изтръгна нечленоразделен вой, който човек трудно би могъл да определи дали е смях или крясък.

Уилкинсън още се търкаляше из поляната от силата, с която Хансен го бе изхвърлил навън от бараката. Блъсна се в тичащия след Джеймс Колин и това изненадващо му помогна да се изправи с почти балетен пирует. Погледът му трескаво фиксира секачите, отскочи към дима и огъня откъм барачката. Ирисите му диво се свиха в искра, лишена от съзнание и той побягна главоломно през мастиленочерната гора. Падаше, ставаше трескаво и продължаваше да тича. Клони и дървета го удряха безмилостно, но той не усещаше нищо, обсебен от първичната страст на самосъхранението.

13.

В разрез с всякакъв разум Джеймс вряза гъргорещата резачка в снагата на стария бор с такова движение, сякаш заби топор. Резачката зави нездраво. Гората проплака. Джеймс изтегли леко машината повече с механизма на опита си, отколкото съзнателно. Тя затрака в ритъм. В симфония от гняв, болка и страх страшно бучене обгърна мъчителния стон, изтръгнал се от гората. Кафяви пръски от кората на великана, сякаш цвърчаха във въздуха около Джеймс и стоящия наблизо в готовност Колин. Тътенът на горските чеда се засили. Тънки дръвчета шибаха земята и околните храсти, като че ли в безуспешни опити да се откъснат, да побягнат или да се притекат на помощ на своя старейшина. Адската машина дълбаеше все по-навътре в тялото на могъщото дърво. Секачът с умение сменяше ритъма на хода й. Гласът й го следваше. Мокри частици дървесина, натежала от смола, летяха наоколо в танц, сякаш полудели. Големи дървета надлъж и на шир мятаха короните си, сякаш бяха в окоито на торнадо. Очите на Джеймс се въртяха, разширени до неузнаваемост, сякаш не човек, а зъл демон вършеше пъкленото си дело. На не повече от метър отзад Колин го насърчаваше със светец от наслада поглед.

Вибриращ звук изпълни пространството около бора. Повтори се отново. Могъщото дърво извиси дълбокия си глас над всичко и всички. Той не стенеше. Той не плачеше. Пазителят на гората не можеше да плаче!

Той пееше. Разказваше древна история, която никой не бе чувал, която вечността стелеше над природата. Той пееше за гората. За всяка тревичка и клонка от нея. Той пееше за себе си — не за смъртта си. Той пееше за живота си. Той пееше...

Побеснелият секач напредваше. Тънък полумесец се усмихваше полека в дънера на бора, следващ движението на резачката. Дървото изскърца зловещо, накланяйки се от тежестта си.

Резкият звук пробуди стареца от обятията на безсъзнанието. Духът на бора сякаш повика неговия обратно в земния живот. Чичо Хенри обърна глава към приятеля си. Видя го. Видя и другите. Не

осъзна ставащото. Стисна очи. Съзнанието му бавно се връщаше в смъртната си обител. Старецът отвори очи и ги впери в бора. Устата му се отвори в беззвучен вик. Чертите на лицето му се изопнаха. Устата му бе безмълвна, но очите му — два изгасващи въглена крещяха в болезнен ужас. Раменете на Чичо Хенри се свлякоха още по-надолу. Пусна елхичката и се раздвижи. С механични, нереални движения бавно, изключително бавно, се насочи към приятеля си и неговите ексекютори. Старият човек не вървеше. Той се влачеше — грохнал, смазан, топящ се, избледняващ.

Джеймс почти преполовяваше дънера на жертвата си, кълцайки ту от едната, ту от другата страна на разширяващия се прорез. Едри капки пот се стичаха в мътни ручей по лицето и врата му. Ново, позловещо скърцане огласи околността. Огромното дърво се наклони и надвисна над два здрави, млади бука. Нощта бе безлунна. Гората беше нещастна. Мъждивата лампа на входа на бараката се бе пръснала от топлината и сега само пламтящите бичове на огъня вътре озаряваха полянката и картината там приютяваше призрачни сенки, плашещи и нереални като заклинание.

Чичо Хенри се тътреше в центъра на полянката. Не виждаше нищо. Нямаше мисъл, нямаше чувства. Цял бе едно желание — да стигне до своя приятел. Изведнъж се спря на средата на крачката си, замръзна на място. Лицето му първо се издължи, после се стегна в неопикуема болка. Главата му пулсираше. Тялото му сякаш изстиваше. Инстинктивно вдигна ръце към гърдите си. Впи ги в тях. Ноктите му се свиха като на граблива птица, но не в желанието да изтръгне нещо — напротив, искаше да спре, сякаш да запази нещо в себе си... себе си...

Въздухът му свистеше през вкочаненото гърло с дращеци хрипове. Процепите на свитите му очи се отвориха рязко и широко. Мигом се затвориха отново. Това се повтори. Без глас устата му следваше тези движения, докато накрая не стисна силно челюстта си. Зъбите му изскърцаха сухо. Очите му изчезнаха сред прорезите на бръчките. Чичо Хенри неистово вкопчи ръце в себе си в още по-силен, несъзнаван спазъм. Главата му гореше, тялото му се вледеняваше. Хладно блестящо острие на секира сякаш се вряза в пламтящия мозък на стареца и го разцепи. Безмилостен обръч премаза гърдите му. Дъхът му се вцепени. Чичо Хенри се срина безчувствен на земята.

16.

Двамата спътници възприемаха движението на гората, всеки по свой начин, но и Чарли и госпожа Дохърти бяха неспокойни, като това определение, само в нищожна степен илюстрираше ставащото в душите им. Напрежението в кабината на пикапа се усещаше осезателно, сякаш можеше да бъде докоснато с ръка.

— Момче, не ми харесва тая работа — дърветата се мятат, а вятър няма. Нещо бушува в гората — със скърцащ от вълнение глас изрече старата жена, след като бе спуснала прозореца, за да надникне навън — имам чувството, че тази скапана таратайка нарочно се бави!

— Още малко, госпожо, още не повече от километър — Чарли успокояваше себе си.

— Знам къде се намира — избухна жената.

— И аз знам, затова карайте! — озъби й се момчето.

Двамата като по даден сигнал се спогледаха с извинение в очите, но никой не проговори. Госпожа Дохърти стисна здраво волана и почти се изправи на педала на газта. Моторът прокашля глухо, после проръмжа с нова сила. Пикапът напрегна силите си до крайност. Муцуната му излизаше от полегат завой, когато помете нещо тежко и плътно, което сякаш от небитието се стовари върху капака на „Форд“-а. Госпожа Дохърти отново почти се изправи, този път на педала на спирачката. Тялото, защото беше именно такова, се претърколи през ъгъла на предното стъкло и тупна на земята. Старата жена се люшна рязко от инерцията върху кормилото. Не се нарани, само защото го бе стиснала здраво, но за сметка на това Чарли се удари солидно в стъклото. Едва не се размаза върху него. Колата изгасна.

Тялото отпред се отметна рязко и пред все още светещите фарове блеснаха две немислещи очи, два блуждаещи снопа мрак. Лицето зад тях бе на човек, сякаш видял смъртта жива.

Беше Уилкинсън, но в такъв момент може би само майка му би се обзаложила за верността на това твърдение. Двамата спътници го гледаха втрещено. Със свитите си сърца и напрегнати мисли им се стори, че демонът на нощта ги връхлита.

Уилкинсън също гледаше втренчено, но стържещ и ритач земята с крака скочи и с огромни подскоци потъна в гората, хвърляйки последен поглед през рамо, без да гледа наникъде.

Чарли и старата жена постояха още миг-два неподвижни, докато осъзнаят, че всъщност бяха ударили */или той тях/* човек с подуто и окървавено до неузнаваемост лице, чийто дрехи висяха раздрани.

Призрачната фигура се изгуби в тъмнината, остана само усещането за бедствие, чиято диря разстилаше като воал след себе си.

Госпожа Дохърти се опомни първа.

Завъртя ключа на стартера. Допотопната машина потегли стройно, сякаш бе изкарала курсове по оцеляване в критични ситуации.

Никой не продума. Чарли задруса крака си несъзнателно, като с всяка изминала минута увеличаваше темпото и почти целия се тресеше.

Гората се движеше и бучеше около стария „Форд“ като бурно море, което пътят прорязваше, сякаш като в библейските предания — прокаран някога много отдавна от някой горски Моисей.

17.

Резачката хапеше, късаше, съскаше. Човекът и машината се бяха превърнали в едно цяло. В един смъртоносен хибрид. Чудовище родено, за да сее зло. Носещо в себе си края. Краят на благородния живот на вековния бор — пазителят на гората.

Зъбците на веригата поглъщаха последните мигове на величественото дърво. Човеците край него се хилеха в първичен екстаз. Екстаз от болката на другия, насладата от неговите мъки, от неговата смърт. Те едва ли се докосваха до такава дълбина на осмисляне, но едно бе сигурно — наслаждаваха се — бяха погълнати от това.

Огромният бор простена. Бавно, с могъщ замах започна да се накланя все повече и повече. Гората проплака безпомощна. Борът изтътна. Въздухът завибрира.

Джеймс отстъпи и метна резачката зад себе си в ехиден възторг.

Набралите скорост зъбци раздраха шията и гърдите на Колин. Той умря усмихнат. Пръски от кръвта му обагриха ризата на неговия приятел. Той не усети нищо.

Смъртно нараненото дърво полегна в обятията на своите двама по-млади братя. Двата бука го обгърнаха с клоните си. Той им зашепна кротко.

Джеймс Харди продължаваше да се хили глупаво. Тепърва му предстоеше да разбере, че стореното от него е лишено от смисъл. Ако можеше да го осмисли. Ако имаше време...

Със стряскащ звук, с грохот — сякаш боен вик, двете млади дървета се стовариха, смазвайки под себе си останките на горящата барака, Хансен, мъкнец Ейбрахам сред огъня и дима, и отломките от злото, намерило леговище в плесенясалите тъмни ъгли на постройката.

В предсмъртния си сън Чичо Хенри се сепна. За миг сякаш се усмихна. Раздвижи се механично с почти недоловими движения, напомнящи леки потръпвания. Влачейки тялото си с къси, леки конвулсии, инстинктивно се насочи към своето ложе в корените на огромния бор.

Грохотът на бараката изненада Харди. Изтръгна го от пелената зло, обвила съзнанието му. Едва сега той започна да вижда около себе си истински. Извърна се. Огънят отрази в очите му животинския страх, приклещил неговата душа.

Миг по-късно трупът на могъщия бор премаза своя убиец.

18.

Насълзените от виране очи на Чарли първи забелязаха заревото на огъня.

Момчето се ококори и изненадано ахна.

Старата жена, следяща пътя пред себе си, го изгледа странно. Той не реагира, а остана загледан. Тя също погледна над отсрещните дървета. С всеки метър, изминат от гумите на пикапа, сиянието от огъня ставаше по-силно. Усещането за нещастие натежа във въздуха.

„Форд“ -ът изскочи на полянката. Спирачките пискливо изскърцаха. Чарли би сметнал, че са объркали пътя, ако имаше такава възможност. Но нямаше. Пътят беше само един и от гледката, до която ги бе отвел, душата на момчето се сви. То изхвъркна като тапа и се затича към постройките. Погледна бегло дядовата си — тъмна. Нещо липсваше в контурите на периферното му зрение, но не се замисли — нямаше време — пламтящия огън отсреща го привличаше с гибелна сила. Момчето тръсна глава — не, не можеше там да е дядо му, вероятно е видял пожара и е тръгнал да търси помощ. Това, за определен период от време, беше последната му свързана мисъл. Напрежението му надделя над разума и мислите му се застрелкаха като къси несвързани идеи, каращи го да тича безцелно из руините.

Същата тази гледката върна тежестта на годините върху плещите на старата жена. Отминали бяха времената на добрите пожелания и благородното самозалъгване. Реалността я погълна и тя почти вкуси гибелта стелеща се наоколо.

Инстинктивно госпожа Дохърти игнорира двете постройки и погледна към трупа на стария бор. Забеляза човешко тяло. Забърза. Наближи — забеляза още едно. Затича се.

Старата жена изхлипа. Ситните ѝ стъпки, сякаш я задържаха на едно място. Най-после стигна и се стъписа — хората бяха мъртви. Нея обаче я вълнуваше друго — хората бяха чужди. Струйка надежда се промъкна в сърцето ѝ.

Необяснимо с нормалните сетива госпожа Дохърти усети Чичо Хенри, преди да го види. Затича се по протежението на голямото

дърво. Все още не го виждаше. Крачка. Втора. Старата жена падна на колене до безжизненото тяло.

Чичо Хенри бе успял да се добере до своето място в лоното на бора.

Мириам Дохърти бе стигнала до финала на своето надбягване с времето — закъсняла с мигове. Би дала целия си живот, за да върне назад тези мигове и... поне онзи човек можеше да не ги принуждава да спират...

Старата жена се наведе и взе в скута си главата на своя любим. Нежно го прегърна като зашепна тихо, забравила за времето, забравила всичко.

— Нашето време свърши... Мириам... без следа... — гласът на Чичо Хенри бе слаб, топящ се, бе по-скоро дихание — ... ние... — востъчно бледата ръка, посегна сякаш да погали, но меко и плавно се отпусна на гърдите му — аз отивам... — жената гледаше склопените очи невярваща, погледна Чарли, взрян като хипнотизиран в тях.

— Хенри, Хенри, аз съм, Хенри...

— ... някъде... — последното дихание на стареца прелетя сред побелелите коси на жената.

— Не, Хенри, не, аз съм тук, при теб, дойдох... — гласът на старата жена заглъхна в ридания и тя заплака, прегърнала своя Хенри. Заплака така, както само смъртно ранена душа може да плаче. С цялата горест на своя отминал живот.

Чарли отстъпи, все още вперил блуждаещ поглед в двамата старци. Сълзи се стичаха по начерненото му от сажди лице.

Отнякъде долетя вятърът, пое душата на Чичо Хенри и я понесе на крилете си по вечния ѝ път, където старецът най-после срещна своя приятел.

19.

Нощта беше млада. Болката на гората — тежка. Въздухът наоколо сякаш се движеше. Сякаш тъжни сенки минаваха край трупа на могъщия бор, скланяха глава с последно „Прости“ и отлитаха, избледняваха — някъде там — някъде.

Гората не пя! Гората не крещя! Гората мълчеше втрещена!

ЕПИЛОГ

Годините се изнизаха в равния си монотонен ритъм. Цяло десетилетие Чарлз Грийвз бягаше от един спомен. Болезнен и мъчителен. Забраняваше си дори мисълта за него. Всеки път, щом не успееше да го потисне, подлагаше душата си на наказание.

И сега, след толкова години, той стоеше безмълвен пред два надгробни камъка и не мислеше за нищо. Гробището беше малко, но поддържано. Маунтсвил бе непретенциозно градче, високо в планината, но успяваше в общи линии да бъде в крак с времето.

Младежът, някъде около тридесет годишен, бе висок и строен, с гъвкаво тяло. Лицето му бе неестествено изпито, с големи сиво-лилави сенки под очите. Напоследък животът му бе станал невъзможен, погълнат от натрапчивата идея за вина, за непълноценност. Той страдаше ден и нощ, измъчван от съмнения и угризения. Бе станал затворен, безжизнен, откъснат от обществото, сякаш криещ се от нещо. Не беше изминало много време, откакто най-сетне призна пред себе си — нещата вървят зле.

Съвсем не бе лесно да се изправи лице в лице със своя призрак. С призрака на миналото си. Спомена за думите на една старица, казани някога в един влак, му помогна, въпреки че и тя имаше своето място в хаоса, поглъщащ младостта му.

Приседна между двата бели камъка.

„ХЕНРИ ДЖ. ЛОУГЪН“, прочете единия полугласно и облегна глава на него. Прокара ръка по надписа „МИРИАМ АЛ. ДОХЪРТИ“ върху другия и затвори очи. Постоя така час, може и повече. Остави мислите си да се реят. Не спираше никоя, не търсеше никоя. Накрая стана и се отдалечи без да се обръща.

Крачеше из градчето, но не безцелно, а сякаш търсеше нещо. Не след дълго се спря пред една къща. Позвъни. Поговори приятелски с излезлия от там човек и след минути можеше да бъде забелязан да напуска Маунтсвил зад волана на огромен джип „Тойота“.

Слънцето клонеше към залез, когато Чарли Грийвз се прибра в града. Остави „Тойота“-та на мъжа, от когото я взе и се запъти към центъра. Разглеждаше сградите, като се зачиташе във фирмите над вратите им. Поспря се на няколко места, но отмина. Пред надписа „БИБЛИОТЕКА“ забави ход и влезе.

Фоайето бе доста обширно и липсата на хора засилваше това впечатление.

— Заповядайте, какво, ще желаете?

Чарли се обърна зад него се бе появил млад мъж, не много по-възрастен от него. При обръщането му онзи се сепна.

— Здравейте! — мъжът се понаведе към него, гледайки го изумено, сякаш бе видял призрак — Аз идвам не точно за книга, но със сходна молба — бихте ли ми услужили с няколко листа?

Мъжът се отдръпна, врътна се рязко и побягна по стълбата за горния етаж на сградата.

Чарли остана сам. Повъртя се. Не разбираше реакцията на другия.

— Нищо, все ще намеря — сви рамене и излезе.

Наистина мъжът му се стори познат отнякъде, но той не се замисли. Не искаше да се замисля. Особено сега. Закрачи безгрижно. Изражението му бе променено, някак благо, ведро...

* * *

„... крачех и не исках да се обръщам назад. Мислех, че съм приключил с цялата история, но с всяка крачка ми ставаше ясно, че имам още работа, която трябва да свърша. Не можех да се върна без да съм ходил до там...

Както и да е — отидох и намерих */не много лесно/* онова момче, от което взехме тогава камиончето. Само него познавах, а и той без сам да съзнава, беше част от онази нощ. Така естествено стана и част от мисията ми.

Зае ми джипа си, но този път не беше онази *таратайка*, а направо танк. С него не усетих как стигнах.

Много трудно ми беше да стъпя на онова място. Години наред то бе моето наказание. Честно да си призная, изпитвах страх, но не от

нещо там на място, а от нещо друго... другаде...

Престраших се и слязох. Останките от постройките бяха, всъщност са, потънали в растителност — все пак пролетта тук горе е в разгара си и какви ли не растения са избуяли наоколо. Сякаш бях в горска ботаническа градина. Видях и стария бор. Горски обитатели от всякакъв вид са го населили и прилича на някакъв микросвят. Приблжих към него и сякаш стотици твари плъзнаха навсякъде с неспокойно шумолене.

Бях напрегнат, но от спомена, който ме измъчваше и по-точно от онова тягостно усещане за гибел, нямаше и следа. Всичко тук горе — *там* горе, имам предвид — е някак бликащо живо, а в болката, с която живях, всичко бе мъртво — цялата картина на миналото. Това, което роди и подхранваше начина ми на живот през изминалите години, беше поставено на сериозно изпитание от неподправената свежест тук. Започнах да се питам, дали аз самият не съм бил в заблуда, в грешка през всичките тези години, през които мразех и страдах.

Поседях малко край барачката на дядо и странно — не ми беше мъчно, не чувствах и вина. Просто се бях върнал на любимото място, където не бях стъпвал цяла вечност. Нищо друго!

Поразходих се малко. Хрумна ми да отида и до полянката с кипарисите на дядо. Ако си спомняте, госпожа Дохърти ми писа в последното си писмо, че била изсечена безмилостно и нямало следа от нея. Сякаш дядо бе умрял не един, а два пъти.

И поради това, а и защото аз също я обичах като малък — дълбоко в себе си мразех заради нея всички и всичко, което по един или друг начин бе свързано или ми напомняше за унищожаването ѝ. Още повече, тя беше животът на дядо Хенри — стотици пъти ми го е казвал, а... и не само той.

Полека, без да следвам пътеки или други ориентири, стигнах до нея, като че ли воден от някакъв вътрешен компас.

Тук последва вторият сериозен удар по, както си мислех, ясната ми и вярна философия за живота. Напук на всичко, мястото, към което бях поел едва ли не като на поклонение в гробница, искреше в зеленина и простор. Стройни редици борчета, високи някъде около кръста, грабнаха очите ми. В дъното, там където беше полянката видях да се прокрадва дори и едно кипарисче. Не вярвах, че е истина, сякаш някой бе поправил всичко заради мен или заради дядо Хенри...

Душата ми се сгръ.

И бях объркан. Объркан относно оценката. И въобще се питам имах ли правилна такава, защото помня ясно случилото се тогава. То е толкова реално, колкото и тази красота, която ме заобикаляше там горе на «полянката с кипарисите».

Не съм сигурен дали въобще разбирам правилно, дали съм близо до истината относно това, което се случи тогава, което се случва сега и което ще се случи за в бъдеще.

Чудите се може би защо ви пиша всичко това, защо въобще ви пиша писмо. Наистина ще стигна и до там /*надявам се*/, но искам логично да ви изясня, а и да убедя себе си вероятно, в причината, която ме накара да седна и да пиша тези редове.

Дълго седях на тревата сред това море от свежест. Дълго мислих. Мислих за всичко. И чувствах, чувствах и дишах, спокойно, свободен...

Не знам... дали успявам да изразя последователно това, което ме вълнува, но вие сте мои родители и трябва да знаете, да разберете, може би...

Мисля си, че наистина е възможно гората да е жива, да има свой живот, свой свят, своя душа и ние само бегло да се докосваме до тях. Дядо често ми е говорил за това. Разказваше ми, че неговия приятел — бора бил пазителят на гората и че никой не го избрал за такъв — просто много отдавна, в незапомнени времена, станал *пазител* и започнал да се грижи за гората и нейните чеда като любящ баща.

Такава е приказката, с която заспивах, но и, в която дядо вярваше — сигурен съм. Така или иначе тук усетих нещо, някаква друга енергия.

Допустимо е също всичко това да са само измислици на старика разказващ легенди на внучето си. Може! Може и дърветата да са си просто дървета — големи, малки, величествени и не толкова — просто растения даващи ни живителния кислород... кой знае... така са ни учили и ще ни учат — нас хората...

Работата е там, че се докоснах до особено въздействие и то заживя в мен. Не знам — това ли е истината, но каквато и да е тя, независимо дали е тази, друга, трета, четвърта — едно е сигурно — в плен сме на печалният резултат от това, че Майката-Природа, Създателя, вълшебните творци или който и да е друг, е оставил човека

сам на себе си, поверил му е цялата тази красота и съвършенство. Польхът на вечността, и свежестта на новия живот — там, горе, само засилиха това убеждение в мен, защото помня разрухата и нейната мощ и се страхувам, страхувам се за нас самите — хората.

Тук разбрах, по-точно осъзнах, че този товар не е по силите ни. Поне за сега.

Все по-сигурно и отчетливо, струва ми се, виждам края на този път, след който не започва друг... поне за нас — хората. *(И преди съм си мислел за това, но сякаш дойде момента да го осъзная.)* В контраста между болката на миналото и струящата красота на настоящето тук, като пращен бръшлян по стара къща се прокрадва горчивото предусещане за този НЕхепиенд, който би отбелязал края на марша на човека към забравата, към самоунищожението, вървян от него век след век, ера след ера...

Всъщност, като се замисля, има и още едно сигурно нещо — все по-малко стават възможностите, които ни се предоставят, за да избегнем този НЕхепиенд, възможностите да прекратим тази самоубийствена нелепост — да сечем клона, на който сме седнали. *(Не знам как ще ви прозвучи, но според мен е точно.)* Това не е толкова важно, всъщност май въобще няма значение...

По-важното е, не, че тези възможности, шансове, ако щете, са все по-малко, а че въобще ги има. За да има смисъл от тях обаче, ми се струва, че трябва всеки да е готов да намери сили да извърви своя път до възможността, шанса да направи своето НЕЩО, за спасението си, спасението *ни* и след това да е готов да извърви още по-трудния път — наистина да го направи!

Поне за мен истината е някъде там.

Дали вярвам?

Дали мога?

Ще видим!

Не знам дали да продължа и се питам отново, защо въобще ви пиша всичко това, след като смятам, че този избор, този път е строго индивидуален и отговорността пред него е много интимна за всеки човек, но мисля, че се опитвам да ви съобщя, да ви мотивирам решението, което взех, затова ще довърша.

Дойдох тук, докоснах се до нещо непознато, нещо съдбовно притеглящо ме и мисля, че истината узрява в мен. Нещо тук ме накара

да смятам, че и да направим нужното, за да си помогнем и да не го направим — това, което предстои е един друг свят, ще бъде един друг свят и цялата жизнена красота на природата, частица от която губим всеки миг, ще стане минало. Става минало! А, разказвали са ми и знам сам, че миналото е невъзвратимо, болезнено невъзвратимо!

Една стара, мъдра жена някога ми каза, че има миг в живота, от който зависи нашето бъдеще, от който зависи дали ще има такова и че човек трябва много да внимава той да не прелети край него безименен. Усещам, че моят миг е в полет, чувствам го да приближава...

Независимо какво ми предстои, с какво ще се справя или няма да се справя и до къде в края на краищата ще ме доведе моят път, нашият път, дали ще дам своето за спасението ни или ще се превърна в единица на всеобщата разруха — нищо, абсолютно нищо не ми пречи тайничко да се надявам и вярвам, че светът, в който хората са хора, природата е жива, има добро — «онзи» свят — истинският — не е изчезнал безследно, че живее още — някъде... там... някъде...

Така, че...

Аз оставам тук!

Всъщност... тръгвам натам!“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.